

MIRĖ ROKAS ŽIDZIŪNAS

Rokas Židžiūnas, Darbininko rinkėjas-linotipininkas, kovo 20, širdies smūgio ištiktas, staiga mirė.

Rokas Židžiūnas-dzūkias iš Merkinės, gimęs 1895. Į Ameriką atvyko prieš pirmąjį pasaulinį karą; dirbo daugiausia įvairiose spaustuose.

Rašė eilėraščių. Jo slapyvardis — Rokas Prakeiktasis. Jam priklauso populiarūs dainelės "Supinsiu dainužė".

Pašarvotas J. Garšvos laidojimo koplyčioje.

MALONUS ATITAIŠYMAS

Malonus pranešti, kad žinia apie kun. V. Šarkos mirtį, yra neteisinga. Draugo dienraštis, paskelbęs apie mirtį, dabar skelbia kun. J. Bernatonio pranešimą, rašytą iš Vokietijos kovo 15. Jame sakoma, kad kun. V. Šarkos "sveikata gerėja ir jis tiki, kad po kelių savaičių galės iš ligoninės išeiti... Reikia manyti, kad kun. Šarka ilgesnį laiką bus nedarbingas ir turės ilgėliau išeiti į atsostogas sveikatai atstatyti".

Paprašytas žinių iš Hamburgo, p. Petras Stoncelis mum pranešė, kad jis kovo 17 aplankė kun. Šarką Bergedorfo ligoninėje, rado jį sveikstantį, galintį išlipti iš lovos, ranka dar gipse; viduriuose operacija pasisekė. Jis gauna daug laisvų iš Amerikos su užuojauta ir parama, o Hamburgo lietuviai nupirko jam radijo aparatą, kad neprailgtų sveikti.

KIEK NEW YORKE KATALIKŲ

Komitetas prie John Hopkins universiteto paskelbė tyrinėjimą, kokios religijos yra New Yorko gyventojai. Iš keilios tūkstančių apklaustųjų sudarytas tokis apskaitymas procentais:

katalikų 47,6%,
žydų 26,4%,
protestantų 28,8%.

Jennerio vadovaujama senato komisija paskelbė kaltinimus buv. prez. Rooseveltui ir jo vyriausybės jūrų laivyno sekretoriui Knox, kad jie leido priimti komunistus į laivyno radijo operatorius ir kenkė tokiu būdu Amerikos saugumui.

UZ SIUKSLINIMĄ NEW YORKE

vakar buvo pašauti į teismą 3206 piliečiai. Iš Brooklyno tokių daugiausia — 318, iš Manhattan 202, iš Bronx 83, iš Queens 54 ir iš Richmond 7. Pirmą ataką buvo labiausiai nukreipta prieš šiukšlių dėžių nesutvarkymą, jų neuždarymą, popierių ir kitokių šiukšlių voliojimą aplink dėžes ar šali-gatyje. Toliau numatoma čiupti ir praeivius, kurie atmatas švaisto gatvėje.

ANGELAS PAKISO PŪKUS...

Sakoma, kad vaikas ir girtas puola, tai angelas pakisa pūkų pagalvę. New Yorke ketverių metų didžiavirys šūktelėjo apačioje stovintiam vaikam, kad jis nušoks pas juos. Ir nušoko iš ketvirto aukšto tiesiai į sniego krūvą. Šokiką iškapstė iš sniego kiti vaikai, bet kai jį nugabeno į ligoninę, pasirodė, kad jis sveikas.

Jersey mieste dviejų metų piliētis taip pat iškrito net iš 10 aukšto. Jį dabar išleido iš ligoninės jau susveikusi.

Valst. sekretorių J. F. Dulles laikraštiniškai kamantinėja dėl Jaltos dokumentų.

Vokietija patvirtino

Vokietijos senatas kovo 18 patvirtino Paryžiaus sutartis. Betruksta dabar tik prezidento parašas. Bet socialdemokratai dar žada kreiptis į konstitucinį teismą, kaltindami, kad Saaro klausimu sutartis priešinga konstitucijai. Šitai dar gali uždelsti prezidento pasirašymą.

Iš 15 valstybių jau devynios yra patvirtinusios Paryžiaus sutartis. Tarp likusių daugiausia rūpesčio dar kelia Prancūzija. Jos parlamentas jau patvirtino. Senatas kaip tik svarsto šią savaitę ir balsuoja penktadienį. Maskva dar griebėsi bent to, jog pranešė Prancūzijos vyriausybei, jog Paryžiaus sutarties tvirtinimas yra prie-

Kinai rengia

Iš nacionalinės Kinijos praneša, kad komunistai ėmė statyti aerodromus visu pakraščiu pagal jūrą. Tik sustiprinus oro pajėgas galima bus pulti Formozą.

Praneša taip pat, kad sovietai perdavė kinam 10 povandeninių laivų.

Churchillis išeis

Anglijos min. pirm. Churchillis artimųjų tarpe pareiškė, kad artimiausiom savaitėmis jis pasitrauks. Jo įpėdinis bus dabartinis už. reik. min. Edenas. Esą Churchillis jau pranešęs karalienei ir atsi-statydimui datą.

Churchillis savo ilgą buvimą valdžioje paaikšinęs taip: "Pareigos valdžioje mane palaiko stiprų, o pasitraukęs aš jau neilgai atlaikysiu". Jau perėjais metais jis buvo paraližuotas. Tada dabar pripažino pats Churchillis.

MOTERŲ ŠIRDYS TVIRTESNĖS

Rochesterio gydytojų sąjunga pripažino, kad nuo širdies smūgių moterų miršta mažiau nei vyrų. Esą prieš 25 metus iš 100,000 nuo širdies smūgio mirė 245,7 moterys tarp 45—55 metų amžiaus, o vyrų 334,8. Dabar moterų miršta nuo širdies smūgių dar mažiau, o vyrų daugiau. Moterų mirtingumas nukrito iki 203,9, o vyrų pakilo iki 490. Aiškinama, kad naujoji technika, davusi moterim skalbiamašias ir kitokias mašinas, palengvino moters darbą ir širdies veikimą.

Ar Amerika yra Anglijos kolonija?

Visi ir visur susijaudino dėl Jaltos dokumentų

Jaltos dokumentų paskelbimas spaudoje nustelbė visas kitas žinias. Rašoma dviem klausimais: ar reikėjo juos skelbti ir kas svarbiausio buvo toje pačioje konferencijoje nutarta.

Iš Baltųjų Rūmų buvo paaiškinta, kad dėl Jaltos dokumentų skelbimo su prezidentu nebuvo tartasi ir prezidentas tų dokumentų niekad nėra skaitęs.

sirodęs kaip jautis porcelano krautuvėje. Vakarų Vokietijos spaudoje iškeliama politinis Roosevelto dilemantiškumas, kurio dėka bolševikam buvo atiduota visa galybė po karo. Rooseveltui mitui esą suduotas smūgis.

Demokratų ir respublikonų nuomonės

Demokratų ir respublikonų nuomonės Kongrese skiriasi. Dem. Lyderis Johnson pasmerkė dokumentų skelbimą. Tai, sakė, sukels nesupratimą su kitais kraštais. Sen. George dar aiškiau pažymėjo, kad paskelbimas atbaidys rusus nuo naujos konferencijos.

Resp. lyderis Knowlandas anksčiau reikalavo, kad dokumentai būtų paskelbti. Jis kreipėsi su protestu į valst. sekr. Dulles, kai paaikšėjo, kad dokumentai buvo perduoti tik į vieno laikraščio rankas (N. Y. Times). Dabar jis atsakė, kad ir gerai, jei rusai žinos, jog slaptumo negali būti. Tie, kurie dalyvauja tokiose konferen-

cijose ir dalinasi ar dalina kitus, neatsiklausdami pačių tautų, turi žinoti, jog teks duoti apyskaitą. Knowlandas taip pat reikalavo, kad būtų paskelbti ir Teherano, Potsdamo, net Ženevos konferencijos dokumentai.

Valst. sekr. Dulles atsakė už skelbimą daugiausia. Jis pareiškė: kodėl gi Amerika negali paskelbti dokumentų, kada jau esminiai sutarties dalykai buvo paskelbti Churchillio ir kitų atsiminimuose? Dėl Jaltos sutarčių atšaukimo — tokios minties vyriausybėje nėra. O kiti dokumentai būsią taip pat paskelbti, tik jis nežina kada. Jie rengiami.

Labiausiai nepatenkinti britai

Britanijoje min. pirm. Churchillis nepatenkintas skelbimu ir pareiškė: kad juose esą "stambių iškraipymų". Britanija turės paskelbti savos redakcijos dokumentus. Anglų spauda rūstinasi dėl prezidento Rooseveltto siūlymo, kad Britanija gražintų Kinijai Hongkongą. Ima kritikuoti visą Amerikos politiką po karo. Esanti pasunkinta padėtis ty, kurie siekia bendradarbiavimo tarp Anglijos ir Amerikos. Ta proga ir Amerikos spaudoje atsiranda balsų: "Ar mes esam Britų kolonija", kad turim laukti britų pritarimo net dokumentam skelbti (katalikų

Tablet). O Knowlandas sveikino, jei ir britai ir sovietai paskelbtų savo dokumentus.

Danų spaudoje yra daugiau pritarimo britam, ir vienas laikraštis tvirtina, kad Dulles pa-

JALTOS POPIERIAI IR LIETUVA

Kiek Jaltos dokumentuose liečiama Lietuva, Darbininke buvo minėta, dar pačių dokumentų nepaskelbus. Būtent, sovietai reikalavo Jaltos konferencijoje įvesti į Jungtines Tautas sovietines respublikas — Ukrainą, Gudiją ir Lietuvą. Kelias atvejais tai kalbėjo Molotovas.

Anglija ir Amerika reikalavimą atmetė. Bet ne tuo motyvu, kuris mums labiau patiktų — kad Amerika nepripažįsta sovietinės Lietuvos respublikos. Edenas ir Stettinius rado kitą argumentą — sūlydamas kvies-ti tik valstybes, kurios paskelbė Vokietijai karą, kad kiekviena valstybė turi vieną balsą. Amerikoj delegacijos dokumentai rodo, kad savo tarpe sovietinės respublikos nelaikomos nepriklausomoms, nes neturi savo užsienių politikos. Už tat Sovietų Sąjungai buvo daroma

išimtis, kad Stettinius ir Edenas sutiko kvies-ti dar dvi sovietines respublikas, nors ne tris, kaip reikalavo Molotovas. Jie minėjo tik skaičių, bet neminėjo, kuri iš tų trijų respublikų turi iškristi. Pats Stalinas tada pasirinko Ukrainą ir Gudiją.

Netiesiogiai mus liečia ir derybės dėl Lenkijos sienų. Amerika ir Anglija reikalavo Curzono linijos rytuose su mažais kelių kilometrų pakeitimais Lenkijos naudai. Prisimintina, kad toji linija skiria ir Lietuvą nuo Lenkijos, Vilnių ir Gardiną palikdama Lietuvai, Seinus ir Punską Lenkijai.

Iš Amerikos atstovo Maskvoje Harrimano, dabartinio gubernatoriaus, slauto pranešimo prezidentui jau aiškėjo ir pirmos žinios, kad sovietai susirūpinę Baltijos kraštuose pasi-priešinimu.

Jalta ir ateities politika

Dokumentų paskelbimas yra laimėjimas tos Amerikos visuomenės dalies, kuri nuoširdžiai ir aktyviai kovoja prieš komunizmą. Jei bus tinkamai panaudoti, jie užplūs daug šalto vandens Vokietijos socialdemokratam ir Prancūzijos radikalam, kurie keliaklupščiauja prieš bolševikus. Vokiečiam parodo, kas labiausiai reikalavo Vokietiją suskaldyti; prancūziam, — kas labiausiai niekino ir stūmė iš pasaulio politikos Prancūziją.

Tačiau pačioje Amerikoje pasiliks dvi srovės, kurių viena siekia kovos, kita prisitaikymo ir kompromisų santykiuose su sovietais. Pastarosios srovės išvadas iš Jaltos praeities į

Amerikos artimiausią ateitį pasako NYT vedamajame:

"Po dešimties metų nuo Jaltos dabar mes tiksliai žinome, savo vietą ir savo nusistatymą svarbiausiose pasaulio dalyse tarptautiniais klausimais. Mes stovėjome už laisvę vidurio ir rytų Europai 1945. Mes stovime už ją ir dabar, bet mes nekariausime, kad išvaduotume satelitinius kraštus. Mes stovime už laisvę Korėjoje, bet mes nelaužysime paliaubų, kad išvaduotume šiaurės Korėją. Mes stovime už laisvę Indokinijoje, bet mes neliesime Amerikos kraujo jai išplėsti. Mes stovime už laisvę Kinijai, bet mes karo nepradėsime ir jo

Amerika nori konferencijos

Sen. George, užsienių reikalų komisijos pirmininkas, kovo 20 siūlė šaukti Eisenhowerio, Churchillio ir Bulganino konferenciją tartis, kaip išvengti trečio pasaulinio karo.

Valstybės departamentas pasiakė, kad prieš tokią konferenciją reikėtų susitarti vakarų sąjungininkam.

Britai pritaria tokiai konferencijai, kai tik bus patvirtintas Paryžiaus sutartis.

NAUJAS VARDAS

Prez. Eisenhoweris paskelbė naują įstaigą — ypatingas prezidento padėjėjas nusiginklavimo reikalams. Juo paskirtas Harold E. Stassenas, kuris lig šiol yra pagalbos užsieniui valdytojas. Užsieniui pagalbos įstaiga nuo birželio pabaigos bus panaikinta.

Propagandoje tuo bus laimėta tiek, kad atrodytų, jog lig šiol Stassenas dalino sumas užsieniui ginkluotis, o dabar jis organizuos nusiginklavimą.

VEL ATSTOVYBĖ UZPUOLĖ

Maskva apkaltino Švediją, kad jos du šnipai įsibrovę į sovietų inžinieriaus Koroviakovskio butą. Švedijos policija, patikrinusi įvykį, paskelbė, kad ten užėjusios dvi gatvės mergaitės.

Prezidentas Eisenhoweris pareiškė, kad jis vetuos pašto tarnautojų algų pakėlimą, jei jis bus didesnis kaip 7,5%.

nekurstysime su viltim ten laisvę atstatyti.

"Mes kovosime, jei mes ar mūsų draugai bus užpluti prie tam tikrų sienų. Europoje tos sienos gerai žinomos. Tolimuosiuose rytuose jos ne taip gerai žinomos — o jos turėtų būti žinomos. Turėtų būti žinomos ne tam, kad kiltų karas, bet kad karo būtų išvengta."

Kitaip sakant, Amerikos "realistinės politikos" srovė siekia palikti Sovietam, kas jiems buvo duota Jaltos konferencijoje. Suka galvą tik dėl vieno klausimo — kad Sovietam nereikėtų daugiau duoti.

Tas atvirumas naudingas tiek pat, kaip ir Jaltos paslapčių atskleidimas.

CHURCHILLIS priklaus

so prie tų žmonių, kuriems prisegami anekdotai. Ryšium su juo dabar senstėjimu ir kalboms apie atsi-statydinimą pasakojama: Gydytojai jau seniai patarę atsisakyti nuo kasdieninės porcijos whisky. Pas-kutinio laiku gydytojai vėl patikrinę jo sveikatą, labiausiai kojas, blauzdas. "Reikia daugiau atsargumo, Sir, — kalbėjo gydytojai, — yra palinkimas į hidropinį patinimą". "O ką tai turi reikėti?" teiraujas Churchillis. "Kūne yra prisirinkę per daug vandens."

"Negali būti, mano ponai. Iš principo aš negeriu jokio vandens", atkirto Churchillis. "Bet palaukit, jūs gal būt teisūs — tai vanduo nuo ledo, kuris iš-tirpsta whisky."

Maldykla Kapitolijoje, įtaisyta Atstovų Rūmų ir senato narium individualiai pasimelsti.

AUSTRUJOJE DAUGIAUSIA ISAKYMAS MOKYTOJAM — SUPLONETI

Denverio mokytojai gavo iš sveikatos komisaro įspėjimą, kad visi turi pasirūpinti būti žiausias visame pasaulyje. Svarbiausia to priežastis, kad austrai daugiausia nužudo negimusių — 200,000 per metus.

JUNGŲTINĖSE TAUTOSE svarstomas Gazos incidentas, kurias žydai užnušė 38 egiptiečius. Kairėje—gen. E. L. M. Burns, Tautomosios Komisijos pirmininkas.

Raudonesiems išdavė du milijonus

Kas buvo Vokietijoje prieš 8-10 metų, patyrė, kaip Amerikos kareiviai, Munichene ir kitur pabėgėlius nuo bolševikų, vyrus, moteris ir vaikus, jėga tempė į sunkvežimius ir gabeno bolševikams.

Amerikos pareigūnai nepaisė, kad žmonės priešais; kai kuriuos tokius nušovė: kai kurie patys žudėsi, kad tik nepatektų į bolševikų rankas. Jokie maldavimai ir protestai Amerikos pareigūnų nesuminkštino. Lyg jie būtų buvę ne Amerikos pareigūnai.

Visai kas kita buvo 1952, kada bolševikai vėl reikalavo atiduoti jiems belaisvius pro Korėjos karo. Valstybės sekretorius Achesonas spal. 24 kalboje Jungtinėse Tautose

visom jėgom grynė nenurintus pakliūti į bolševikų rankas

karo belaisvius. "Kiek aš žinau, Jungtinėse Tautose nėra nė vieno nario, išskyrus komunistinį bloką, kuris kada nors būtų sakęs, kad karo belaisvių repatriavimas prievarta būtų teisingas, tarptautinės teisės leidžiamas arba reikalingas." Ir tūn apgynė.

Gal vaidenosi iš tolo likimas anų po karo bolševikams atiduotų pabėgėlių. Vlasovo armijos, kurios nariai buvo nužudyti ar į koncentracijos stovyklas sukliūti. Šiandien reikalavo bent naujų neatidūmų.

Dabar dar žingsnis pirmyn, nors mažai keno pastebėtas, ar tyčia nenorimas pastebėti, kada

Amerikai pati nori nusiplauti nuo tos prievartinės repatriacijos

ir tą kaltę suvesti atskirėm Amerikos pareigūnams ar įstaigoms. Tai kongresmano Albert H. Boscho rezolucija vasario 8. Lygiai po 10 metų nuo Jaltos susitarimų jis reikalauja, kad Atstovų Rūmai paskirtą komisiją, kuri iširtų tą repatriaciją, kurią įvykdė Amerikos civilinė ir karinė valdžia Europoje 1945-47.

Kas yra tos repatriacijos kaltininkai?

Dar prieš šios rezolucijos siūlymą klausimą ėmėsi tirti spaudos žmogus Julius Epstein. Anksčiau jis tyrė masinės žudynės Katyne, ir po jo straipsnių tuo reikalu, Kongresas sudarė komisiją Katyno žudynėm išaiškinti. Tas pats

Kongresmanas Bosch siūlo komisiją, kuri iširtų, kas yra tikrasis to išdavimo kaltininkas. Dokumentai veči į karuomenės viršūnes.

Julius Epstein susidomėjo ir priverstine repatriacija. Jam teko pasiknisti po kariuomenės archyvus su vyriausybės pritarimu ir pūleiti naujūktų išvadų. Būtent:

• Jaltos susitarimas tūečia karo belaisvius ir jų repatriavimą, bet ten nėra nei mūžiausios užuominos, kad toji repatriacija gal būtų vykdoma prievarta, prieš pačių belaisvių valią.

Tai gi Jaltos susitarimai esą nekalti.

• 1946 kovo 8 valstybės departamentas paskelbė paaiškinimus prie Jaltos susitarimo repatriacijos reikalu. Juose buvo pasakyta, kad —

"Sovietų Sąjungos piliečių repatriacija nevykdoma, jei bent jie patys pareikštų savo norą įsakmiai, išskyrus šiuos atvejus: 1. karo belaisviai, kurie buvo paimti su vokiečių uniforma; 2. Sovietų kariuomenės kariai, kurie joje buvo 1941 birželio 22 ir po šios dienos buvo atleisti iš tarnybos; 3. Sovietų piliečiai, apie kuriuos yra pakankamai įrodyta, kad jie su priešų kolaboravo ir jam savu noru teikė paramą ir pagalbą".

Epstein padarė išvadą, kad pagal šitą departamento paaiškinimą negalėjo būti Sovietams atiduoti nei lenkai, kurie gyveno į rytus nuo Cursono linijos, nei vadinami "Rytų darbininkai", nei baltai.

Jis išaiškino taip pat, kad net vadinama Vlasovo armija pagal Jaltos susitarimus negalėjo būti prievarta repatriuojama. Imt's prieš Vlasovo armiją prievartos, remiantis departamento paaiškinimu, tegalima buvo tik klaidingai aiškinti šį departamento raštą (bet tuo metu Vlasovo armija jau buvo išduota. Red.).

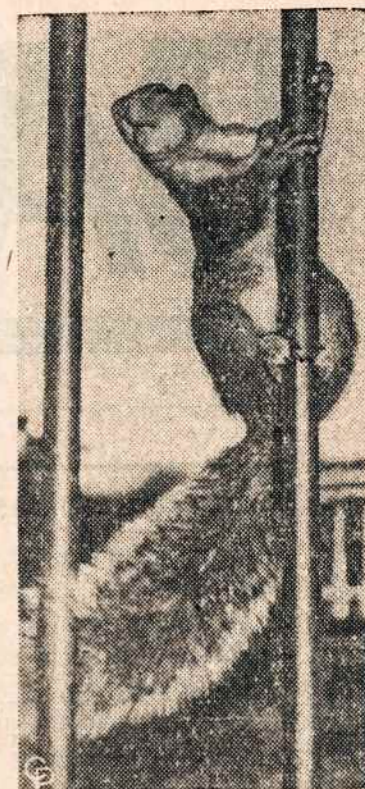
Epstein pasisakė surasti dokumentą, pavadinatą "The recovery and repatriation of liberated Prisoners of War, Occupation Forces in Europe 1945-46", kuris buvo surašytas Frankfurte Amerikos kariuomenės vyriausioje buve-

nėje. Tame dokumente buvo rašoma:

"Sovietų Sąjungos piliečių repatriavimas prievarta buvo pripažintas 1945 balandžio mėn. Vyriausame štabe (SH-AEF). Nors Jaltos susitarimas jokių griežtų nurodymų nedavė, kad Sovietų Sąjungos piliečiai, nepasitįsiant jų asmeninio noro, būtų repatriuojami, Jungtinių Valstybių vyriausiojo jungtinio štabo vadovybės ("Joint Chiefs of Staff") Washingtono ta lankme interpretuota. Po to Amerikos vyriausis štabas Vokietijoje išleido įsakymą repatriuoti visus palieštuosius neatsižvelgiant į jų norus."

Tai gi kalbėjinkė tenka ieškoti kariuomenėje, vyriausame jungtiname štabe Washingtono, vyriausiojo štabe Vokietijoje.

Savo šiuos pastebėjimus Epsteinai paskelbė NYSZH

BALTU RŪMŲ "trentinė" ieško apsaugos, nes prezidento įsakymu voveraitis nevalia Baltųjų Rūmų sode rėšautai ir sliausti.

1955 sausio 2-9 antrašte: "Mes išdavėme du milijonus DP raudonesiems budeliam". (bus daugiau)

LAIŠKAS DĖL STRAIPSNIO APIE AUG. VOLDEMARA

Spaudoje buvo gausi informacija apie prof. Augustino Voldemaro grįžimą į Kauną 1940 metais. Darbininke spaudos apžvalgoje buvo ištrauka iš Naujienų, kurioje buvo rašoma, kad Voldemarą su'mti įsakymą davė viceministeris B. Giedraitis. Ryšium su tuo tvirtinimu gautas yra p. K. Giedraitienės tokis laiškas:

Darbininke Nr. 20 kovo 15 d. 1955 buvo paskelbtas kaltinimas mano vyrui B. Giedraitičiui, tuo laiku ėjusiai vidaus reikalų ministro pareigas 1940 m., dėl prof. A. Voldemaro suėmimo.

Kaip visiem yra žinoma, tada prezidento pareigas ėjo ministeris pirmininkas A. Merkys, kurio įsakymu buvo vykdomi visi valstybiniai reikalai. Iš vieno pil. X pareidymu negalima tikėti, kad taip būtų pasielgta su prof. Voldemaru (kad jis būtų suimtas yd. reik. min. B. Giedraitičio įsakymu? Red.), kadangi okupuojant bolševikams Kauną, negalėjo laikinai vyriausybė (Merkio vyriausybė? Red.) griebtis tokių priemonių, nes kiekvienas matė tautos žlugimą, o tautininkų priešai jiems neberūpėjo. O jei tai ir įvykdė, tai, gal būt, įsakymu komunistų, kurie tik įžangė į Kauną buvo jau p'lni šeimininkai.

Kodėl pil. X nepaskelbė savo parodymų tada, kai buvo gyvųjų tarpe prof. Krėvė Mickevičius?

Apkaltinti žuvusius (pulk. B. Giedraitis buvo prie Cerveinės. Red.) yra labai lengva; juos reikėtų palikti ramybėje. Tėlsis ramiai kankin'o mirtimi mirę už brangios tėvynės laisvę.

K. Giedraitis, 10 Brooklyn, N. Y.

EUROPA SUTVARKĖ AMERIKĄ

Elton Informacija praneša, kad Europoje, Munichene, buvo "Mažlietuvų rezistencijos vyriausio organo" posėdis. Jame dalyvavo E. Simonaitis, A. Puskepalaitis, M. Gelžinis, V. Endrikaitis, Subaitis ir V. Bonaitis. Posėdyje buvo pareiktas pritarimas E. Simonaitičio darbui Vlike; nutarta, kad mažlietuvų rezistencinė būstinė paliekama Vokietijoje; pasisakoma už Vliko palikimą Vokietijoje. Nutarta taip pat kreiptis į M. Braką, kad jis atstovautų mažlietuvų rezistencijai v'linių grupių pasitarimuose New Yorke.

Šita žinia rodo buvus tam tikrų nesupratimų tarp pačių mažlietuvų. Kai Kanadoje susidarė Mažlietuvų Rezistencijos Santarvė, tai ji jautėsi galinti tvarkyti mažlietuvų atstovą Vlike, nors ji teatsirado Kanadoje tik po metų, kai

SPAUDA

mažlietuvų atstovas Vlike jau buvo. Dabar M. Lietuvos Tarybos pareikšta, kad ji yra vyriausias mažlietuvų organas, o ne kanadiškė Santarvė. Taip Europos mažlietuviai tvarko Amerikos mažlietuvius.

LAIŠKAS SU PAAIŠKINIMAIS

Tautininkų spaudoje D'rovoje ir Vienybėje kovo 17 paskelbtas V. Rastenio atviras laiškas Draugo laikraščiui apie jo garsiojo laiško T. Šidiškiui išturtiją. Iš jo aiškėja, jog Rastenio patartas šidiškis kreipėsi į vokiečių kriminalinę policiją, kad išaiškintų, kaip

Kai meilė išeina, teisėjas ateina

Meilė ateina pati, bet kai ji išeina ir dviejų žmonių nebejungia, dažnai ateina teisėjas, kuriam tenka spręsti ir tokius klausimus:

— Ar vyras turi teisę atgauti 100 dol., kuriuos jis buvo davęs savo sužadėtinei, kad nusipirktų vestuvinę suknelę, kai ji nepasirodė prie altoriaus? — Ne, atsakė New Jersey teisėjas, nes suknelė ji tikrai nusipirko, tam pinigai ir buvo duoti, o pasirodymas prie altoriaus už pinigų neparkamas.

— Ar mergina, išreikalavusi iš savo sužadėtinio brangų dovanų, bet paskui ištekėjusi už kito, tur' pareisi dovanas gražinti? — Tuo atveže Kentucky teismas: iš neturėjo teisės reikalauti dovanų iš vyro, už kurio ji nesirengė tekėti.

— Ar jaunikis, kur's buvo žinomas merginai mežiotojas, viena iš jų an'berė dovanom, kad tik laikėtu, tur' teise atgauti savo dovanas, kai ji v's dėlto ištėkė už kito? — Ne, atsakė New Yorko teismas, nes tas jaunikis buvo žaidėjas, o žaidėjas turi susivokti su mintim, kad jis žaidžia kartais su pelnu, kartais ir su nuosteliomis.

— Ar moteris, tur' gražinti dovanas ir žydai, kai ji sužadėtuose sužadėtuose? — New Hampshire vyriausis teismas atsakė: žiedai—taip, turi gražinti, nes ji netur' turėti palikimo iš savo pačios sulaužyto pažado; bet dovanas ji gali pasilaikyti, nes dovanos buvo skirtos tik merginai pasivilioti.

Kiekvienas padaro kitaip, bet moka pasiaiškinti.

Kai meilė išeina, varpai nebekalba.

Esama ir kitokios meilės — artimo meilės. Venoje Austrijos parapijoje klebena v'ltui prašę parapiečius, kad parūpintų butą pabėgėlių šeimai,

laiškas atsiradęs kitų rankose; kad į Rastenį kreipėsi kažkokie tarpininkai (tarp Rastenio ir ko kito? Red.), kad pranešimas policijai būtų atšauktas, bet jis to nepadarė; kad ir Zalkauskas pranešęs policijai, jog iš jo buto kažkokie dokumentai d'ngė.

Pažymėtina, kad kalbėdamas apie laiško platinimą, V. Rastenis sudarinėja aliuizijas ne tik į Vlika, bet dar į Žaliąją Internacionala ir... Darbininką, kuris su ta "istorija" nieko bendro neturi. Tuo atveju aliuizijas re'kėjo dar praplėsti iki Lietuvos Laisvės Komiteto ir Amerikos įstaigų, kuriose V. Rastenis, ano laiško autorius, yra tarnautojas.

kuri jau nuo 1945 gyvena barako kampe. Ir prašė ir per pamokslą graudeno, niekas negelbėjo. Pagaliau syki per pamokslą paskelbė, kad nuo šios dienos daugiau nebeskambs bažnyčios varpai, kol pabėgėlių šeima gaus butą. Kita dieną buvo laidotuvis ir varpai nebeskambindo. Parapjony's įsitikinio, kad klebonas nejuokauja. Po kelių dienų restorano savininkas davė savo tuščius kambarius pabėgėlių šeimai. Patyręs apie tai, klebonas tuojau ėmė skambinti varpais.

Vaikšiojanti meilė ir geltonos šviesos

Esama dar ir gatvų merginų meilės, kurią šiom d'nom svarstė Dan'jos miestelio Holbaek valdžia, nes miestely tokioms meilės pardavėjų p'viso per daug. Kad jų sumažėtų, elektros stoties direktorius pasiūlė pakeisti miestelio gatvių lempas. Esą savo studijų k'lionėje jis patyręs, kad Belgijos viename uoste šviesos pakeitimas gatvėse davęs nelauktų vašių kovoje su gatvinės meilės prekyba. Esą įvedus geltonas šviesas, v'ldai nuo jos atrodo baisiai, kaip lavonas, atstumiančiai, kad merginos nebesurandacijos "pirkėjų".

NUO SLOGŲ

Britų aviacija paskelbė, kad jos specialistai surado priemonę nuo slogų. Tai "glycolic acid", padarytas iš nenunokusių greipfrutų. Juosuvilgomos nos'naitės, ir kas jas vartoja, išvengia slogų. Nepatogu tik tiek, kad "glycolic acid" nosinaitės negalima skalbti — nuo skalbimo susileidžia.

— Imigracijos valdytojas Scott McLeod pareiškė, kad nuo šiol imigracija bus paskubinta.

Kaip vokiečiai dabar žiūri į žydus

Viešosios opinijos tyrimo institutas Vokietijoje apklausinėjo daugiausia vokiečių jaunimą. Vienas klausimas: "Kai išgirstat kalbant apie žydus, kokie žydų vardai ateina į galvą?". Apklaustų vyrų 44% ir 27% moterų suminėjo Eisteiną ir Rotschildą. Bet tarp suminėtu buvo ir Thomas Mann, prezidentas Rooseveltas ir Stalinas — nors jie ir nežydai. Matyt dar iš nacių laikų likusi propaganda, kad jie žydai.

"Du jauni žmonės mylisi. Vienas iš jų yra žydas. Ar tikite, kad jie gali būti laimingi?". Daugumas atsakiusių suprato klausimą maždaug taip: ar tamsta vestum ar tekėtum už žydo? Iš tų, kurie žydus pažino asmeniškai, 72% atsakė taip, 25% ne.

"Ar jūs patyrėt ar pats pergyvenot, kad su žydais kas būtų blogai elgėsis? Ne, negirdėjo — atsakė 28%, kiti 25% pasisakė girdėję iš žydų ar pažįstamų apie žydų persekiojimus; tik 46% pasisakė žiną apie žiaurumus su žydais nacių laikais. Bet kad žydų būtų išžudyta 5 milijonai (oficialūs daviniai mini 6 mil.), tai 63% apklaustųjų mano, jog tai perdėta.

"Ar domitės medžiaga ir informacija apie žydus?". Neatsakė 90%.

"Ar pažįstate žydų asmeniškai?". Apie trečdalis pasisakė pažįsta, bet kiti visi niekad savo gyvenime žydo nematė. Tai pažymėtina, nes šiandien Vokietijoje tebegyvena apie 20,000 (prieš Hitlerį 600,000).

Apklausinėtojai daro išvadą, kad dabartinis vokiečių jaunimas neturi jokio nusistatymo prieš žydus, jais iš viso mažai domis.

IR GINTARAI Į MASKVĄ

Sovietų laikraštis Ogonek rašo, kad gintaro kasyklose Palmicken prie pat Karaliaučiaus darbas atnaujintas. Jam vadovauja rusas iš Leningrado. Gintarai būsia gabenami ir į Maskvą. Jais bus papuošiamos Maskvos požeminio traukinio stoties sienos.

KOVA DĖL MOKYKLŲ

Belgijoje sustreikavo 900,000 katalikų mokinių ir nėjo į mokyklas. Tuo reikšk protestą prieš socialistų liberalų valdžios sumanymą reformuoti mokyklas ir paneigti katalikų tėvų teisę mokyklose auklėti savo vaikus katalikiškai,

Make your retirement a real reward for your work!

Start now to buy the ease and comfort you've always wanted—through U. S. Savings Bonds.

LOTS OF PEOPLE seem to think that if they never look ahead, they'll never see the time when they retire. But sooner or later, that time rolls around anyway, for all of us. So look ahead! You can make your retirement a wonderful reward for your work—if you have the money. And the best way to have it is to start investing now—in U. S. Series E Savings Bonds.

Why Savings Bonds? Because for your retirement, you want the surest, safest investment you can get. Another reason. You want an investment that earns good interest for you. U. S. Savings Bonds do that — earn 3% compounded semiannually when held to maturity. You'll be surprised how fast your money piles up!

And there are no other securities you can purchase more conveniently. Just sign for the easy, automatic Payroll Savings Plan where you work. Or if self-employed, invest in Bonds regularly where you bank.

Start now to make your retirement dreams come true, through U. S. Savings Bonds!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

By

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužiedėlis

Stripsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami tiksliai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

BRANGIAI APMOKĖTA PAMOKA

Paskelbus Jaltos susitarimus, visi kiti įvykiai keliom dienom buvo nuplauti į šalį, tartum kokios išsiliejusios bangos. Nieko, tiesa, sensacinio neatskleista, kas nebūtų buvę žinoma ar nuspėjama; gal būtų, tiksliau išryškinta juoda dėmė, krintanti kai kuriem ano meto politikams. Neatsitiktina, atrodo, ir tie susitarimai prie Juodųjų marių sudaryti, kad jų vardas būtų tamsesnis. O kadangi toji tamsa ir po dešimties metų tebesiekia mūsų laikus, ir baugus šėšėlis, ir savo pasėkom tebeleiko tarpautinę padėtį įtemptą, taip ir jaudinimasis dėl tų sutarčių yra suprantamas. Jaltos sutartys, kaip teisingai pastebi New York Times, "tebeliečia mūsų gyvybę". Kokių būdu?

★

Jaltos susitarimai atskleidžia liūdną faktą. Karas jau sviro į amerikiečių bei anglų pergale, o tų dviejų kraštų vadovaujantieji asmenys savo laimėjimus sukiojo Sovietų Sąjungai. Du pateisinimai tam iškeliami: vienas, norėta Sovietų tautos greičiau karą baigti ir daugiau gyvybių išsaugoti; antra, pasitiktėta Stalinu, kad jis žodį laikys ir po karo bus galima teisingai ir demokratiškai susitvarkyti. Abu tie teisinimai neišlaiko kritikos. Jiems daromi du stiprūs priekaištai: vienas, kad anuomet nuvertintos savo karinės pajėgos, kurios ir be Sovietų abejotinos paramos galėjo priešą pribaugti ir iš tikrųjų tik jos pasiekė pergalę; antra, kad labai jau žlilbai pasikliauta Stalinu, kurio sukta politika besitariantieji turėjo žinoti. Dabar, kaip pastebi New York Times, "nebus jau pasitiktima žodžiu be aiškios garantijos". Bet kokia kaina pasimokyta ir kokios iš to daromos išvados?

★

Už Jaltos pamoką kaina sumokėta baisi: milijonai laisvų žmonių atiduota Sovietų vergijai ir kankinimam, bolševikų galia sustiprinta, sudaryta grėsmė visam laisvam pasauliui. The New York Times, tasai įtakingas laikraštis, neranda priemonių, kaip iš tos "pamokos" išsikasti, tiksliai pavaizduoja, kur dabar Amerika stovi. Ir tas jo pavaizdavimas yra liūdnas, kai rašoma, kad Amerika stovėjo ir tebestovė už laisvę vidurinėje ir rytinėje Europos, Korėjos, Indokininijos ir Kinijos, bet ji nesimė karinių priemonių ten laisvei gražinti. "Mes kovosime tiksliai tada, jei mes patys ar mūsų draugai bus užpulti tam tikrose sienose". Europoje, anot to laikraščio, sienos žinomos; Tolumuose Rytuose jos turėtų būti užrėžtos. Kitaip tariant, jei Sovietai toliau nežengs ir laikysis Jaltoje gautą "dovanų", tepalaidoja greitą vilgtį išsivaduoti visi, kurie į tamsų Sovietų pragarą buvo sumesti prie Juodųjų marių.

THOMAS HARDY

GARBINGOJI LAURA

4 — O dabar, — labai konfidencialiai tęsė toliau kapitonas, — jokių mizanscenų, jokių nereikalingų nieku, ar ne? Be to, mes apsieisime be jokių liudininkų, tiesa?

Senjoras lengvai linktelėjo galva.

— Ar tamsta gerai žinai šias vietas? — traukė toliau pubrolis James šaltas ir ramus. — Jei tamsta nežinai, tai žinau aš. Tenai, į jūros pusę, uolų papėdėje, ties ta vieta, kur pradėda kirsti nuo skardžio vanduo, yra patogi smėliuota aikštelė, tiek atvira, kad ji bus graži: ai mėnuliui apšviesta. Tenai užlipim iškirstais uoloje laiptais. Į ten eisime dviese, o grįš tik vienas. Ar tamsta supratai?

— Puikiausiai!

— Na tai, man rodos, reikia eiti: juo greičiau, juo geriau! Prieš išėidami galim užsakyti vakariene... vakariene

dviem, nors šiuo momentu mes čia esame trys.

— Kaip? Trys?

— Taip! Tamsta, aš ir ji.

— A! Tiesa.

— Paskum būsim tik dviese. Todėl aš ir sakau tamstai, kad užsaksime vakariene dviem: damai ir... vienam džentelmeniui. Tas, katras grįš sveikas, turės pabelsti į jos duris ir pasikviesti vakariene... Ji liks čia. Bet dabar mes neprivalome jai nerimo kelti... O svarbiausia, turime stengtis, kad išeinant mūsų nepastebėtų viešbučio žmonės. Išėiti dviese, o grįžti vienam — tai gali atrodyti perdaug įtartina. Cha, cha!

— Cha, cha! Žinoma.

— Ar tamsta pasiruošęs?

— Taip, visiškai.

— Tai aš rodysiu kelią.

Kapitonas atsargiai išėjo pro duris į laiptus, užsakė, kaip buvo kalbėjęs, kad už valandos paruoštų vakariene.

Darbininko redakcija, patyrusi, kad Balfio pirmininkas kan. J. Končius yra atvykęs į New Yorką, ir norėdama savo skaitytojus painformuoti apie dabartinius Balfio darbus, kreipėsi į jį su eile klausimų.

★

Yra žinoma, kad Jūs dabar gyvenate Floridoje. Ar tai neklaido Balfui vadovauti?

Tai nesudaro sunkumų. Pareigas atlieku lengvai. Oro paštas mane dažnai pasiekia tą pačią dieną. Kai kada pats atvykstu.

Floridon nebūčiau ir kėlėsis, jei gydytojai nebūtų patarę žiemos metu iš New Yorko išvykti. Gyvenu Daytono vasarvietėje, sekmadieniais talknu vietas parapijai ir iš to verčiuosi. Visą kitą laisvą laiką skiriu Balfio reikalui ir mano pamėgtom istorinėm studijom.

Balfio įstaigoje teko sutikti daug žmonių. Vadinasi, į gausų posėdį buvote atvykę?

Taip, turėjome Balfio Valdybos posėdį tolmėsneis veiklos planam aptarti. Mat, dar vasario mėn. pradžioje buvo paduotas prašymas, kad Balfui būtų sutektos tokios pat teisės, kokias turi kitos didžiosios Amerikos šalpos organizacijos, kaip pavyzdžiui NCWC. Vasario 23 tos savarankios teisės Balfui sutektos.

Kaip suprasti tą Balfio savarankumą? Ar yra čia koks skirtumas, palyginus su ankstesne padėtimi?

Skirtumas yra. Ligi šiol Balfas kai kuriais atžvilgiais priklausė nuo kitų didžiųjų šalpos organizacijų, o dabar gali savarankiškai vykdyti lietuvių ir lietuvių imigraciją į JAV iš Europos ir kitų kraštų, kaip tai numato Refugees Relief Act of 1953. Tai reiškia, Balfas dabar gali visai nepriklausomai tvarkyti formalumus, susijusius su imigracija, ir teikti paskolas transportacijai į Ameriką.

Kokių būdu tvarkomi tie formalumai ir kaip gaunamos paskolos? Ar jas greitai reikės gražinti, su procentais?

Paskolos duodamos beprocentinės dešimčiai metu. Tuo reikalu man teko kalbėtis finansų departamente Washingtone. Pažadėta su Balfu kooperuoti ir paskolas duoti, kai bus užpildyti imigracijos blankai ir sutvarkyti kiti formalumai įvažiuoti į Ameriką. Tai sutvarkyti padės Balfio įgalotai asmenys New Yorke ir Europoje. Tam reikalui Balfas turi ir savo blankus, valdžios išduotus ir tokius pat, kaip kitų

Balfas ir lietuvių imigracija

Pasikalbėjimas su Balfio pirm. kan. J. Končium

didžiųjų šalpos organizacijų. Juos išsiuntinėsim Balfio skyriam, redakcijom, klebonijom, kad būtų galima jų lengvai visur gauti. Mes norėtume, kad visi lietuvių savo imigracinius reikalus tvarkytų per savo įstaigą — Balfą.

Kodėl Balfas anksčiau nesiešė savarankiškai tvarkyti viso to darbo?

Kai buvo manė DP imigracija, buvo kiek kitokė įstatymai. Jie mus rėšo su kitom didelėm šalpos organizacijom. Dabar imigrantų problema yra mažesnė, bet kartu ir opesnė. nes Refugees Relief Act of 1953 vykdytas užsėtęs — teikiu koks 20 mėnesių ligi jo galiojimas pasibaigs, o pabėgėlių imigracija mažai dar pažudėjo. Dėl to Balfio iškelta mintis padėti valdžios įstaigom buvo mieliau printa. Balfas jau turi patyrimo ir gerą vardą Amerikoje ir Europoje. Mums iš to dar ir ta nauda, kad patys galėsime imigracijos įstaigose apginti savo žmones, kurie neteisėngai buvo anksčiau neįleisti į JAV politiniais ar sveikatos sumetimais. Man yra žinoma daug tokių faktų.

Kiek dar lietuvių galėtų pasinaudoti ta nauja tvarka ir kur jie turėtų kreiptis savo reikalais?

Europoje yra dar 10,000 su viršum mūsų nelaiminų tautiečių. Manom, kad mažiausiai trečdalis turėtų jų įvažiuoti į JAV ir Balfas sieks to visomis savo jėgomis. Jie patys turi kreiptis į Balfio įgalotinius Europoje (Vokietijoje ir Izraeli, 27 Shoenbergerstrasse. Muenchen 27; Prancūzijoje į dr. St. Bački, 5 rue de Messine, Paris 8; Austrijoje — į prel. K. Razmina, Zams b/Landeck 44; Italijoje — į kun. dr. J. Vaišvora, via Corsica, Roma (718); kitų kraštų lietuvių kreipėsi į įgalotinius Vokietijoje arba Prancūzijoje).

Teko spaudoje užtikti žinių, kad yra palengvinama, sudarant darbo bei buto garantijas. Kokie tie palengvinimai?

Naujieji potvarkiai palengvina garantijų sudarymo procedūrą. Pavyzdžiui, garantijas sudarant per Balfą, nebereikia pridėti kitų dokumentų arba pažymėjimų. Ypač svarbu,

kad nereikia Darbo Įstaigos (Employment Service) pažymėjimo. Bet naujus blankus dėl to reikia mokėti labai tiksliai užpildyti, ir čia Balfas mieliau ateis su savo talka.

Ar Balfas numato vykdyti garantijų telkimo vaju, kad daugiau mūsų tautiečių galėtų į JAV įkelti?

KAN. J. KONČIUS

Žinra, Balfui tai labai rūni. Mes kreipimės per spaudą, Balfio skyrius ir parapijas. Kad lietuvių Amerikos piliečiai (tik je gali garantijas sudaryti) ateitų į talką. Mums rodos, tai būtų ir jų pareiga — gelbėti iš vargo kiekvieną lietuvi. Be to, norintieji atvykti turėtų patys kreiptis į savo pažįstamus bei g'mines, kad jiem sudarytų garantijas ir

siųstų jas į Balfio Centrą. Tę reikalai buvo svarstyti ir pasikūtiname Balfio Valdybos posėdyje kovo 16 d.

Ar galima būtų sužinoti, kas buvo svarstyta?

Pirmiausia nutarta JAV lietuvišką visuomenę painformuoti apie Balfio įgytas savarankiškas teises ir tuo pačiu atsivėrusį platesnį darbo lauką. Pranešta ir Balfio įgalotiniams Europoje, kad jie atitinkamai susitvarkytų ir pasiruoštų. Tuo reikalu ir man pačiam teks būti Europoje. Vykstu CARE organizacijos ir F.O.A. reikalais. Balfio Valdybos prašomas sut'kau kartu pasirūpinti ir lietuvių imigracijos reikalais. Ketinu išvykti gegužės pirmom d'nom.

O kaip Balfui vyksta šelpti Europoje pasilikusius ir vargstančius lietuvius?

Turiu pasidžiaugti, kad lietuvių visuomenė Balfio darbą nuoširdžiai remia, tačiau palyginti su Balfio reikalais, josios parama galėtų ir turėtų būti didesnė. Reikia žinoti, kad Vokietijoje duodama pašalpa negalintiems dirbti yra labai menka. Vienam asmeniui į dieną išeina 15 ct. Iš to negalima pragyventi. Dėl to Balfio rūpesčiu iš JAV atsargų tik per paskutinius 2 mėnesius išsūsta įvairių gėrybių už 170,000 dolerių su viršum. Ryšium su jų parūpinimu ir persiuntimu Balfas išleido apie 8000 dol. Balfui būtų re-

kalingos gausesnės aukos, ypač piniginės, nes pinigą galima greičiau ir produktingiau apversti į reikalingą paramą. Aš tikiuosi, kad lietuvių visuomenė tą supras, ir bendrom pastangom galėsime dar daugiau padėti nelaimingiem mūsų broliam ir seserim.

Spaudoje buvo rašyta, kad Balfas ketina pasiekti ir lietuvius Sibire. Ar tai įmanoma?

Ligi šiol nebuvo įmanoma. Kas anksčiau buvo siūsta, negauta jokio patvirtinimo, kad tos gėrybės būtų savo paskurimo vietą pasiekusios. Vis dėlto savo pastangų pratefi šalpos darbą ir už geležinės sienos neatsisakome. Tuo reikalu jau buvo Washingtone kalbėta ir turės dar progos tuos reikalus paliesti. Tačiau, visiems aišku, kad čia daugiausia nuo Sovietų Sąjungos viskas priklauso. Kas pavyks padaryti, matysime.

★

Pasikalbėjimą baigiant, Balfio pirmininkas kan. J. Končius prisiminė dar Velykas ir ta proga prašė lietuvių visuomenę ypač neužmiršti varge palikusiuju.

"Velykos, — pabrėžė kan. J. Končius, — lietuviams visada buvo ir paliko nepaprasta Kristaus Prisikėlimo šventė, sujungta su pažystančio pavasario džiaugsmais. Tačiau Europoje išblaškytiems lietuviams, ypač jų vaikams, Velykos yra liūdnos, kai jie neturi kuo švenčių stalo padengti. Būtu labai kilnu ir gražu, kad Velykų švenčių proga kiekvienas suteiktų Balfui bent nedidelę auką pragiedrnt Velykas kaip skursta-tiems." S.

ŠKOTIJOJE ŠIEMET BUVO LABAI SUNKI ŽIEMA

Seniau Glasgowo lietuvių kolonija buvo pati didžiausia. Dabar veik tik skeletas tepalik. Didesnė dalis senųjų, dar iš Lietuvos atvažiavusiųjų, jau išmirę arba baigia mirti. Vasario 8 Glasgowo karališkoji infirmierijoj mirė vienas iš seniausių lietuvių vyrų,

Pranciskus Dobkevičius,

išgyvenęs 86 metus. Pažko jis dar gyvą senutę Imoną, sūnų, 6 dukteris, kurių, rodos, 3 gyvena Brooklyne ar New Yorke, ir seserį, tebe gyvenančią Škotijoje. Tai buvo vienas iš pavyzdinčių ir gila tikičių vyrų. Niekas neatmena, kad per visą savo ilgą amžių velionis būtų sekmadienį neiš-

klausęs mišų. Liga jį išlaikė lovoje paskutiniuosius 13 mėnesių. Bet vos tik pasijusdavo geriau, tuoj imdavo savo pamėgtąjį smuiką ir grodavo. Jame rasdavo susiraminimo ir juo išverkdamo visas lietuviškas melodijas ir tolimos tėvynės ilgesį.

Praeitoji vasara Škotijoje buvo šalta, lietinga ir visais požiūriais netikus. Kai kas "pranašavo", jos pėdoms eisiant ir būsima žiema. Kaip ten bebūtų su pranašystėm, bet

ši žiema pas mus buvo taip šalta, kad retai kas teatsimena, kada tokią bebuvus. Ne vien

šaltis kamuoja. Su juo eina ir sniegas. Šiaurinėje Škotijoje, kaip praneša vietiniai laikraščiai, taip privertė sniego, kad ištisi kaimai ir miesteliai yra atskirti nuo pasaulio. Būtiniausiomis reikmenimis juos aprūpina tik iš oro helikopteriais. Antroji šalčių banga pasiekė ligi 44 laipsnių. Vasario pabaigoje apie 40 didžiųjų Anglijos kelių buvo sniego užblokuoti.

Glasgowo lietuvių Vasario 6 turėjo minėti Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, bet šalčiams ir kitom aplinkybėm susidėjus, minėjimas nukeltas į kovo mėnesį.

J. Butkevičius

kum pridūrė tonu, kur'ame buvo jaučiamas dirbtinis linksnumas: — Damos tėvas ir pusbrolis bandė pasipriešinti mūsų vedyboms. Tačiau pasi-gūniję išvažiavo namo.

— Gerai padarė, pone! — leido sau pastebėti viešbučio šeimininkas, kuris ir dabar laikė jo pusę, o ne tu žmonių, kurie buvo atvažiavę tik arkliai pasigerti. — Meilė visomet randa kelią, anot žmonių pasakymo. Geriausios laimės, pone!

Sinjoras Smithozzi šokte užsoko laiptais ir įbėgęs į kambarį pamatė, kad Laura iš tamsiojo kabineto jau išėjusi. Ji žiūrėjo į jį paraudusiom nuo verksmo akim, kuriose buvo matyti didelis nerimas.

— Kas atsitiko? Kur jis? — klausė ji, apimta baimės.

— Kapitonas Northbrook išvažiavo. Jis pasakė, kad daugiau į mūsų reikalus nebesikiš.

— Išvažiavo? Dabar aš visiškai jų apleista! Jie mane palieka, ir niekas daugiau manim nebesirūpins! — Ir ji vėl pradėjo aičioti.

— Na, tai ko gi!!! Juk tai geriausias dalykas, koks tik

gali mums būti. Dabar mūsų padėtis tokia pat, kaip prieš jų atvykimą mus kankinti. Bet žiūrėk, Laura, tamstai reikėjo man apie tą slaptą susituokimą pasakyti, nors dabar tai vis viena — ji panaikins ir tiek. Dabar tamsta kaip ir našlė.

— Ne laikas man dabar prikaišioti. Ką aš bepradėsiu! — Mes tuoj važiuojam į Cliff-Martin. Arklų tris valandas paisėjo, ir jam nebus vargo dar kelias mylias padaryti. Ten būsime dar prieš vidurnaktį ir be abejonės, dar rasime atidarytų viešbučių. Rytą rytą parduosim arklį ir paštų vyksim į Donnstaple, kartą atsidūrę traukinyje, būsime ramūs.

— Gerai, — tarė ji prislėgtu balsu.

Už dešimt minučių buvo pakinkytas arklis, apmokėta sąskaityta, dama įsupta į savo išdžiūvusius drabužius. Kelionė vėl prasidėjo.

Jėdu buvo nuvažiavę apie mylią, kai pamatė priešais save žiburėlį.

— Aš galvoju, kas čia galėtų būti, — prabilo baritonas, kuris pasidarė daug nervingesnis ir dairėsi į kiekvieną

daiktą, į kiekvieną išgirštą garsą. — Tai užtvaras, — tarė jis. — Tai žibintas prie vartų. Tiesa, tiesa, brangioji, koks aš kvailas.

Privaziavę vartus, įjėdu pamatė žmogų, besikalbantį su užtvaro sargu. Žmogus, matyti, buvo atvykęs tiesesniu keliu pėsčias. Vežimas turėjo sustoti.

— Visiškai negalimas daiktas (arba tokia Dievo valia), kad jis būtų galėjęs tokią šviečią naktį nuo uolos nukriusti, — kalbėjo praeivis. — Tie vaikai, apie kuriuos tamstai pasakojau, matė, kaip du vyrai lipo taku į krioklį, o po dešimties minučių tuo pat keliu grįžo tik vienas, ir taip greitėjo, kaip žmogus, kur's nori pasisiepti, padaręs pikta darbą. Nėra mažiausios abejonės, kad jis aną nustūmė, ir tikėk tamsta manim, greitai čia bus didelė galvažudžio medžioklė.

Užtvaro žiburys apšvietė baltai išlyškusios operos dainininko veidą. Laura, jau kiek laiko į jį žiūrėjusi, tai pastebėjo. Pagaliau sargas mechanikai atkėlė vartus, sinjoras paragino arklį, ir juodu vėl apgaubė balta nakties tyla.

(bus daugiau)

KŪRYBOS PRIEDAS

Žmogiškosios pilnaties vizija

Kartu su Gavėnios meto rimtim lietuvių skaitančių visuomenę pasiekė nauja labai įdomi knyga. Tai — Dr. Pr. Gaidamavičiaus „Milžinas, didvyris, šventasis“.

Sunku būtų įglausti šį veikalą į griežtai mokslinių, filosofinių ar religinių rašinių kategoriją. Jam gal nebūtų galima duoti nei filosofinės esejos vardo. Tai veikiau gilių apmąstymų eilė apie žmogų trijose gyvenimo plotmėse: vitalistinėje, dvasinėje ir religinėje. Autorius tad visai teisingai šią organiškai sujungtą savo filosofinių meditacijų pylyną yra pavadinęs žmogiškosios pilnaties vizija. Šis naujosios Gaidamavičiaus knygos pobūdis, pati jos antraštė, lengvas autorius stilius, gyva, labai žoddinga ir vaizdi kalba, patrauklus dail. V. K. Jonyno jai paruoštas rėbas — daro ją mielu svečių kiekvieno lietuvių namuose.

Ką gi šis naujasis svečias yra pasiryžęs duoti tam, kuris jį su meile pasitiks ir įsileis į savo namus?

Autorius jau pačiais pirmais savo įvado sakiniams iš karto pririša skaitytojo dėmesį. Išleidamas iš V. K. Čiurlionio piramidžių sonatos mistinės simbolikos, jis mums nedviprasmiškai pasako, apie ką jis yra pasirengęs kalbėti. „Visas žmogaus gyvenimas yra nutiestas per tris plotmes, 'nusi-driekęs kaip butis', tarsi išdėstytas jose perspektyviniu būdu“ (7 p.). Mūsų autoriui rūpi pakviesti savo skaitytojus susimąstyti, nesustoti tik prie vienos kurios tos minėtų trijų plotmių, bet pamatyti tą „nusi-driekusią“ žmogiškąją būtių pilnoj, giliausioj perspektyvoje.

Kokiom priemonėm autorius veda mus ton spinduliuojančiom perspektyvoms?

Komentuodamas minėtąją Čiurlionio sonatą, jis pastebi: „Ką mintytojas išreiškia savomis, dailininkas pasako kompoziciniu ritmu ir spalva. Ir vienam ir kitam rūpi suvokti žmogaus kelias pačiose jo šaknyse.“ (8 p.). Perskaičius „Milžiną, didvyrį, šventąjį“, paaiškėja, kad mūsų autoriaus vykusiai sugebėta sujungti tas abi savybes: minties gilumas čia lengvai nešamas jautrios menininko intencijos bei darnios gausiai panaudotų vaizdų muzikos. Dažni pakartojimai, gerai parinktos gražios kitų mintytojų, poetų, dailininkų citatos, talklūs aforizmai ir vietomis netgi lyriniai paties mūsų autoriaus prasiveržimai padaro tai, kad pagrindinės šio veikalas mintys labai lengva seksti, pats knygos skaitymas intriguoja, sužadina visą eilę naujų minčių bei asociacijų. Žodžių, nejuočiom esi įtraukiamas į gilesnį susimąstymą, rūpestingiau pradėdi stebėti ir vertinti save, kitus, mums stūpančią pasaulį. Ne ko kito ir nori mūsų autorius. Per daug jau aiškiai matomas šių dienų žmogaus blaškymasis, jo nesugebėjimas susigaudyti vertybėse, jo vidinė disharmonija ir nerišimas.

Dr. Gaidamavičius savo knyga yra pasiryžęs padėti susiorientuoti, parodyti gaires, kurių pagalba žmogus galėtų išieiti iš to akiųgatvio ir pradėti kilti vertybių laiptais į savosios būties pilnatvę.

Išleidamas iš krikščioniškosios gyvenimo sampratos ir atsirėmęs į tradicinę „Philosophia perennis“, jis palaipsniui

VALD. CUKURAS

Kun. Dr. Pranas Gaidamavičius

„Milžinas, didvyris, šventasis“ knygos autorius. Gimė 1914 m. I. 26. Bajorų kaimė, Zelvos valsč., Ukmergės apskr. Baigė progimnaziją Širvintuose, gimnaziją Kėdainiuose, 1937 m. Teol. Filosofijos fakulteto teologijos skyrių. Studijas gilino Vokietijoje — Muens-tery ir Freiburge, Br., Belgijoje Louvaine. Kanadoje, Mont-Laurier, Que., dėstė filosofinius dalykus. Dabar dirba „Tėviškės žiburio“ redakcijoje. 1951 m. išleido stambią filosofinę knygą „Išbloktasis žmogus“, kur nagrinėja benamio žmogaus perspektyvas.

veda skaitytoją per tris žmogiškojo gyvenimo plotmes, kol, pagaliau, lyg dailininkas, parodo atbaigtą žmogaus veidą galutinėje jo gyvenimo pilnaty. Anų trijų minėtųjų plotmių analizė ir sudaro tris pagrindines šio veikalas dalis.

V. K. JONYNO pieštas viršelis kun. dr. Pr. Gaidamavičiaus knygai „Milžinas, didvyris, šventasis“. Knygą išleido Tėvai Pranciškoniai.

Pirmojoje Dr. Gaidamavičiaus labai vykusiai su tikru esejisto lengvumu prieina prie vitalistinės žmogiškojo gyvenimo plotmės.

Primindamas labai aiškų krikščioniškosios pasaulėžiūros teigimą, kad vitalinė sritis žmogui šiose gyvenimo sąlygose yra viena iš esminių, autorius tuojau mums perspėja, kad vitalinės žmogiškojo gyvenimo dalies negalima nei analizuoti, nei vertinti atsietai nuo visuotinės perspektyvos. Štai jos charakteristika: „Vitalistinė sričiai rūpi tikta gyventi, žyde-ti, reikštis niekad neišsenkančia energija. Ji neklausia nei kaip, nei kam gyventi. Ji iš viso neieško prasmės.“ (18 p.) Taigi, ši žmogiškojo gyvenimo

plotmė įgyja savo prasmę tik pratęsta tolimesnėn perspektyvomis, tarnaudama dvasiai. Tačiau kasdieninis gyvenimas mums duoda nesuskaitomą daugybę pavyzdžių, kurie mums parodo žmogų sustojusį vitalinėje plotmėje, joje įsitvirtinusių. Tokį žmogų autorius vadina milžinu. Išryškindamas šį vitalistinį — milžino tipą, Dr. Gaidamavičius labai vykusiai išskiria ir pavaizduoja šią kategoriją sudarančias keturias žmonių rūšis: kūninį žmogų, ekonominį žmogų, techninį žmogų ir valdovinį žmogų. Netruksta čia ir gražios ironijos, panaudotos aktualijos, žymensniųjų šių dienų egzistencialistų (Gabriel Marcel, Sartre, Camus, Jaspers ir kt.) samprotavimai, jų dailiosios literatūros pavyzdžiai pastato prieš mūsų akis taip išryškintą vitalistinį milžiną, ir mes be vargo jame atsekame daugelį savo sutiktų pažįstamų, gal kai kuriuose bruožuose net ir save patį. Tačiau autorius neleidžia mums čia sustoti. Jis, niekad iš akių neišleidžiamas anų prasmingų Čiurlionio piramidžių pažadinto vaizdo, kviečia keltis vertybių hierarchijoje keleta pakopų aukščiau — į dvasinio gyvenimo sritį. Tai jau antroji knygos dalis. Joje jis kalba apie didvyrį. Čia jau nebeužtenka lengvų dažų ir švelnios ironijos. Pilną didvyrio vaizdą susidaryti jis mums padeda, pirma atsargiai paruošdamas skaitytoją. Jis įveda skyrelį apie būties taurumo prasmę apskritai ir duoda gražų tauraus asmens apibūdinimą, iškeldamas du pagrindinius tokios būties bruožus: tobulą savosios esmės realizavimą ir polėkį aukštyn. Šiame skyriuje Dr.

namiką, nes dar ir didvyrio plotmėje žmogus dar nėra visko pasiekęs. Tai esanti tik antroji piramidžių eilė. Didvyris, atsistojęs ant savo tobulybės pakopos, savo pergale ir asmenybės taurumu išreiškdamas aukščiausio gėrio spindėjimą, anaipat nenurimsta. Autorius čia labai vaizdžiai ir kartu giliai mums atskleidžia didvyrio atvirumą dviem tolimesnėm galimybėm: arba išdžiūiai užsida-ryti savyje, sukilti prieš Dievą. Tai jis pavadina titaniška laikysena. Arba iš kitos pusės, jis atsiveria malonės veikimui ir leidžiasi į tolimesnę kelionę — pačiom tos nuostabios perspektyvos gilybėn, trečiom, dangaus šviesa nušviestom piramidžių eilėn — tampa šventuoju.

Sv. Jonas Kryžietis ir Dostojevskis, Nietzsche, Rilke ir daugybė kitų vykusiai talkininkauja mūsų autoriui šioje psichologinėje stadijoje, kurioje jis ryžtingai užbaigia pilnutinio žmogaus portretą. Šios trumpos pastabos, aišku, negali pilnai skaitytojui pristatyti ir įvertinti Dr. Gaidamavičiaus turiningos knygos. Visas jos turinys — tai nuolatiniams apmąstymams medžiaga. Ypačiai ji aktuali dabar, kai daugelis žmonių yra praradę sveiką orientaciją ir nebesusigauoda gyvenimo vertybių sukury. Ypačiai ji bus miela studijuojančiam mūsų jaunimui ir visiems tiems, kurie nepasitenkina kasdienybe ir kurių sielos akys nori įžvelgti gaivališkai besilijančioj moderninio gyvenimo srovėje neįkintamų vertybių perlus.

Mazdaug tuo pačiu metu, kai „Milžinas, didvyris, šventasis“ buvo spausdinamas, dienos šviesą išvydo labai įdomus ir gilus trapieto vienuolio T. Raymond anglų kalba parašytas veikalas: „God, a woman, and the way“. Jis savo veikalas prartytą yra taikliai pastebėjęs, kad pagrindinė ir didžiausia šių dienų žmogaus liga esanti amnezija — atminties praradimas. Dr. Gaidamavičius savo sugestyviai parašytoju veikalas mums labai daug ką primena, primena svarbiausius, pačius gyvybingiausius mus visus aktualiai liečiančius dalykus. Nereikia mums ieškoti niekur kitur kitomis kalbomis parašytų veikalų, mąstymų ar esejų. „Milžinas, didvyris, šventasis“ čia rekomenduotinas kaip visiškai lygiavertis aniems tarptautinio masto bei garso vardams vaistas prieš pavojingai besiplečiančią amneziją jau ir mūsų tarpe.

(Dr. Pr. Gaidamavičius — MILŽINAS, DIDVYRIS, ŠVENTASIS, žmogiškosios pilnaties vizija. Išleido Tėvai Pranciškoniai, viršelis ir aplankas dail. V. K. Jonyno, 246 psl., kaina 2 dol.)

Okupantai visokiais būdais stengiasi „perauklėti“ žmones. Visu pločiu propagandai naudoja spaudą ir knygas, nesigalėdami pinigų. Specialiai knygų leidimu užsiima Valstybinė leidykla. Ji, kaip skelbia Vilniaus radijas, yra užplanavusi visą eilę naujų leidinių. Žinoma, pirmoje vietoje užima politiniai raštai, daugumoje versti iš rusų kalbos. Jų tiražai dideli, meste metama į žmones.

Be to, specialiais leidiniais sumanyta atžymėti 1905—1907 metai Lietuvoje ir 160 metų, kaip Lietuva „prisijungė“ prie Rusijos. Kartu rengiamasi paminėti ir 15 metų tarybų valdžios.

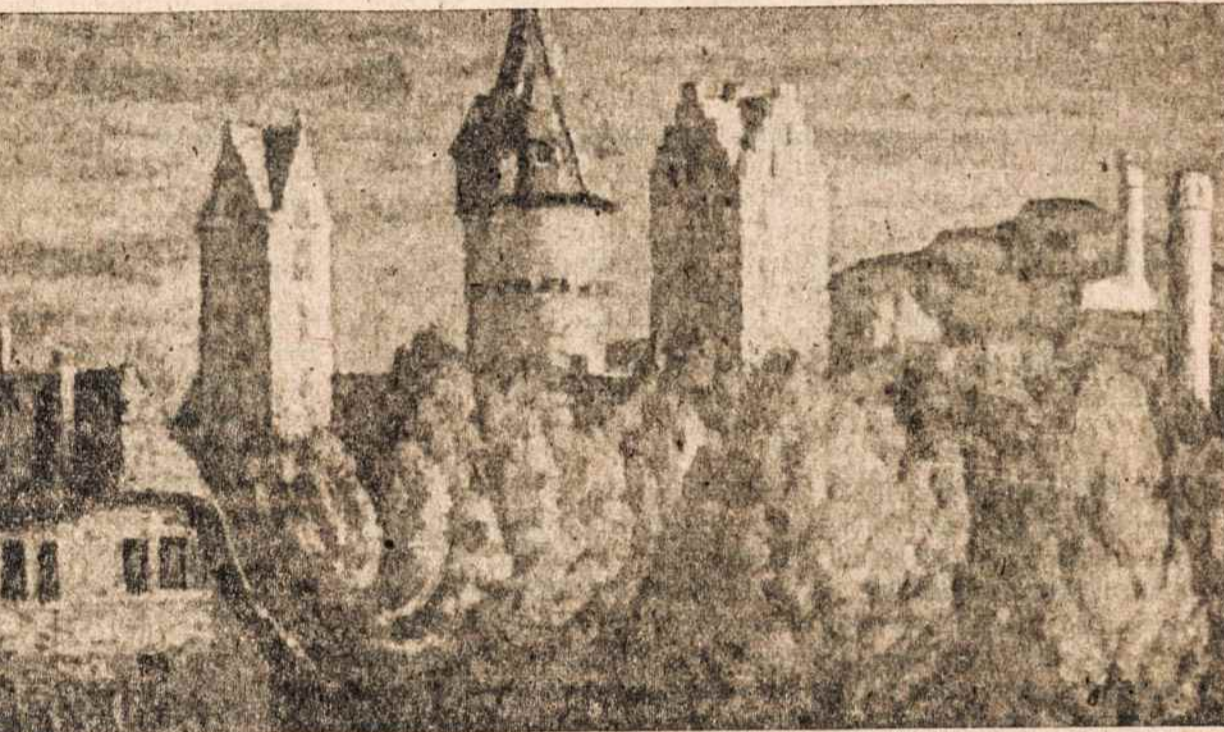
Propagandinei literatūrai tarnauja ir įvairūs jų „didvyrių“ garbinimai. Tokia yra seniai pasirodžiusi Br. Urbonavičiaus knyga „Liaudies keršytojai“, kurioje pavaizduoti

DABARTINĖ SOVIETINĖ LITERATŪRA LIETUVOJE

perdėti ir kruvini bolševikinių partizanų „žygdarbiai“. Būdinga šiai knygai, kad kartu pasisakoma ne tik prieš nacius, bet ir prieš Ameriką.

Propaganda permetama ir į mokslo. Išleista Liet. Tautosakos Rinktinė, redaguota K. Korsako. Rinktinės įžangoje pasmerkiama nepriklausomybės laikais leisti leidiniai, nes ten neradęs sau vietos liaudies kovingumas. Dabar tai kas kita, tas liaudies kovingumas tikrai pavaizduotas, įtraukta visokių sudurstyti išblėsusių dainelių apie kolhozus, apie sovietinės valdžios garbinimą. Visai tai dirbtina, įbrukta pagal nustatytą planą, pagal užsakytus.

Iki šiol buvo literatūros mokslo veikalai irgi jiems negeri. Igal planavo ir ginčijosi, o dabar paskelbė, kad išleis dvejetą tomų rankraščio teisėtytojai, kurioje pavaizduoti

DAIL. AD. VARNAS

Ravensburgas (Vokietijoje)

VINCĖS JONUŠKAITĖS ĮDAINUOTOS PLOKŠTELĖS

Prieš keletą metų visi dejavome, kad neturime rimtos lietuviškos plokštelių muzikos. Per radiją leidžiamos visokios „balabaikos“ įkyrėjo tiek, kad muzikalesnis žmogus ausis užsikimšdavo. Tiesa tos rūšies plokštelių buvo didelis pasirinkimas. Neturint nieko geresnio lietuviškai, buvo tenkinamasi ir tokiu „menu“. Vėliau gauta iš Lietuvos barams skirtų tangų ir kitokių, kuriuos visuomenė džiaugsmingai sutiko, bet kurie menui vokiečių nepriklausom. Rimtoji visuomenė neturėjo ko pasiklaudyti, išskyrus keletas Lietuvos operų artistų įdainuotų plokštelių. Nebuvo progos išgirsti pačios naujausios lietuvių kūrybos ir pasidžiaugti.

Tokia padėtis tęsėsi, kol atvyko tremtiniai. Su jais pasikeitė koncertų programos. Išgirdome naujų kūrinių, turėjo

J. ZILEVICIUS

me progos džiaugtis muzikos pažanga. Tada pradėjo ir plokštelės „atsinaujinti“. Su džiaugsmu išgirdome „Čiurlionio“ ansamblių plokštelių, vieno kito vogčiomis į juosteles įrašytą „Dainavos“ ansamblių, vėliau — Chicago vėjų chorą, Br. Budriūno kvartetą, „Aitvarų“, dar vieną kitą chorą ar solisto dainas. Atėjo ir tokia laimė — solistai pavieniui pradėjo rodytis plokštelėse (Kardeliene). Neseniai susilaukėme visiškai netikėtos muzikos meno dovanos Vincės Januškaitės 15 dainų.

Paprastai buvo iki šiol galvojama, kad plokštelėm tinka tik linksmaus pobūdžio „štukaunos“ dainuokos, o rimtai muzikai nėra vietos. V. Januškaitė, Lietuvoje puoselėjusi lietuviškas dainas, tą patį pakartojo ir plokštelėse. Ji įdai-

navo net 9 kompozitorių kūrinius, kurių tarpe vos kelios liaudies dainos. Visi kiti originalūs kūriniai, vieni sukurti seniau, kiti iševiojoje.

Sveikintinas jau pats retai girdimų kūrinių pasirinkimas. (Dauguma jie tebėra rankraščiuose). Kai kurie jų su mažo orkestro pritarimu, kitus pats autorius pianu palydi. Techniškai plokštelės atliktos labai vykusiai.

Salia to viso svarbiausia, kad dainininkės balsas perduotas visoj pilnuoj ir jaunatviškame skambėjime.

Lietuvoje mes girdėjome jos balsą tikrovėje, o čia girdime tokį pat plokštelėse. Ne visi balšai gerai duodasi natūraliai įrašyti, bet V. Januškaitės balsas išėjo natūralus su visais niuansais ir gyvybe. Su malonumu klausomasi gero patefono perdavimo. Dabar bus ko meniško pasiklaudyti šeimose, taip pat ir radijo valandėse turės ko vertingo ir meniško perduoti savo klausytojams.

Dainininkė be gero parinkimo pasirūpinimo menišku plokštelių supapravimu. Pats albumo viršelis pieštas dail. V. K. Jonyno, paruoštas dainininkės atvaizdu. Ypač svarbu, jog albume įdėta knygelė su angli kalbos tekstu. Ten dainininkės biografija ir visų dainų vertimas. Taip galės naudotis sveiktintais ir čia gimęs jaunimas, kuris ne viską supranta lietuviškai. Todėl šis albumas tinka angliškai kalbančių tarpe kaip mūsų muzikos propaganda.

Sveikintina leidėjus p. p. Petriulis iš Chicago. Iš dainininkės būtytį pageidaujama, kad neilgai trukus paruoštų kitą albumą, kol dar gali taip meniška dainuoti. Gabusis plokštelių pardavėjas J. Karvelis neleis joms sandėlyje gulėti, greit jos bus išparduotos.

KULTŪRINĖ KRONIKA

• Vytauto Mačernio 10 metų mirties sukakties minėjimą rengia Chicago ateitininkų meno draugija Šatrija. Minėjimas įvyks balandžio 3 d.

• Liet. Teatro Almanache bendradarbiauja apie 200 asmenų, turės apie 300 psl., gausiai iliustruotas.

• Vinco Krėvės raštus leidžia Liet. Enciklopedijos leidėjas J. Kapočius. Viso susidarys 6—7 tomai. Kiekvienas tomas apims maždaug 400 puslapių. Raštai bus spausdinami gerame popieriuje, Liet. Enciklopedijos formato ir įrišti į kietus viršelius kaip ir Liet. Enciklopedija. Numatoma išleisti du tomus. Jau dabar renkama prenumerata, iš anksto užsisakant visi tomai kaštuos 25 dol. Šiaip paskiri tomai vėliau bus pardavinėjami po 5,50 dol.

• Dr. Jonas Grinius renka medžiagą ir rašo studiją apie lietuviškus kryžius.

• Muz. Zdanavičius paruošė ir išleido dainuojamus lietuviškus ratelius, žaidimus ir šokius, viso — 11 ratelių, 2 žaidimai ir 1 liaudies šokis. Išleido Adelaidės Liet. Kultūros Fondas Australijoje.

• Girios Aidai, kuriuos leidžia Laisvųjų Lietuvių Miškininkų Sąjunga ir redaguoja prof. J. Kuprionis, paskutinis numeris atžymi Miškininkų Sąjungos 25 metų sukaktį.

• Dail. Adomo Varno apžvalginė paroda atidaryta kovo 19 Chicagoje, Marijos aukšt. mokyklos patalpose. Kovo 20 įvyko dail. Varno 75 metų sukakties akademijs su koncertine dalimi. Paskaitą skaitė dail. V. K. Jonynas.

• Dail. Viktoras Bričkus, nemaža iliustravęs skautiškų leidinių, Toronte baigė Hart House meno mokyklą ir dalyvavo baigusiųjų parodoje, išstatydamas per 10 darbų.

• Dail. T. Valius paskutiniu metu su savo grafikos kūriniams dalyvavo parodoje: Halifaxe ir Hamiltone. Jas organizavo tų miestų galerijos.

• Leonardo Andriekaus eilėraščių rinkinys „Atviros maršos“ jau atspausdintas. Viršeli ir skyrių vinjetes piešė dail. T. Valius.

• Jurgio Savjėkio novelė „Mėnesieną“ į sudomų kalbą išvertė dr. phil. Ragnar Oeller, gyvenęs Helsinky. Vertimą atspausdino suomių-švedų partijos dienraštyje „Abo under-raettelser“ (vasario 3 d. numerįje), leidžiama Turku (Abo) mieste. Kartu pridėtas ir straipsnelis apie autorių.

Ugdykime daugiau pašaukimų savajai tautai

S. GAILIŪNAS

Matydamas gi minias, jis jų galėjosi... Tuomet jis kalbėjo savo mokykliniams: **Pliūtis, tiesa, didelė, bet darbininkų maža. Melskite tat plūties Viešpatį sūsti darbininką į savo plūtį. Mat. 9, 36—38.**

Lietuvių Seserų Instituto posėdis

Gyvendami svetimuose kraštuose, darome visa, kad galėtume išlaikyti savo tautines parapijas, lietuviškas mokyklas, katalikišką spaudą, vienuolynus, organizacijas ir kitas įstaigas, tvirtai tikėdami, jog šios ir panašios institucijos yra gyvybinis mūsų reikalas tiek tautiniu tiek religiniu požiūriu. Tačiau tremties kova dėl tautinės - religinės egzistencijos neturi mūsų apriboti tik dabartimi. Atvėrus akimis turime žvelgti ir į tolimesnę ateitį, nes mes visą širdimi trokštame kad mūsų pradėtieji darbai būtų varomi pirmyn, kad mūsų statytieji pastatai ir įstaigos būtų tik lietuvių rankose ir tarnautų savo tautos reikalams. Katalikai turi iš anksto pramatyti, kad mūsų tautai tremtyje netrūktų kunigų, vienuolių ir seselių mokytojų, kurie savo tėvų tikėjimą, kalbą, parapijas, vienuolynus, kaip šventasias mūsų relikvijas, perduotų ateities kartoms.

Visi taip pat laukiame ir trokštame Lietuvai laisvės. Maldaujame Viešpatį, kad greitai jai pasibaigtų vergijos ir priespaudos metai. Tačiau labai retai tepagalvojame, kad Lietuvoje labai daug ko jau neberasime.

Bus sugriautos bažnyčios, sudegę vienuolynai, išmirę arba išžudyti kunigai bei vienuoliai, o pačioje tikėjimo dirvoje — daug pasklęsta raugių ir piktžolių. Išvarginta tauta šauksis į pasaulį pagalbos: grįžkite kunigai, siųskite vienuolius ir seseles į didį tautos atstatymo darbą. Daug reikės

Stipriau po šio karo tremtyje pavyko susiorganizuoti pranciškonam ir jėzuitams. (Marijonai jau 25 metai Amerikoje turi savo provinciją ir varo gilia religinę-tautinę vagą už tėvynės ribų). Pranciškonai JAV ir Kanadoje turi savo savistovių provinciją, plačiai įsijungę į spaudos, pastoracinį ir į visuomeninį bei kultūrinį darbą.

Prieš trejus metus į Ameriką buvo perkelta ir antroji pranciškonų provincija iš Lietuvos.

Šiuo žygiu pranciškonų ordino vadovybė dabartinėse aplinkybėse parodė didelį lankstumą, nes, laikydamas lietuvi-

prieglaudose spaudoje ir kitoje įstaigose atlieka labai svarbų tautinį-religinį darbą svetimuose kraštuose.

Sunku Amerikoje būtų įsivaizduoti šią veiklą be mūsų išeiviskųjų seselių.

Tačiau ir šie seselių vienuolynai nėra perpildyti. Būtų daug galima dar gero padaryti, jeigu netrūktų pašaukimų.

Turint prieš akis visus išėjimo ir būsimus Lietuvoje religinius uždavinius, nieko nelaukiant, reikia telkti jėgas didžiam žygiui: ugdyti daugiau pašaukimų į dvasinį luomą.

Turėtume visi žinoti, jog čia nėra vien tikti bažnytinės vyriausybės ar vienuolynų vadovybės reikalas, bet visos tikinčios tautos.

Kiek tikintieji įvertina ir supranta dvasininkų reikšmę, kokią paramą bei palankumą jiems parodo, tiek pašaukimų D'evais siūndama savajai tautai. Juo didesnis ir gyvesnis tikėjimas katalikiškoje šeimoje, juo labiau ją supa maldos, aukos ir mellešias, tuo didesnis jaunuolių skaičius jose išgirsta Kristaus žodžius: sek mane!

Kovas Amerikoje yra pašaukimų į dvasinį luomą mėnuo.

Spauda pilna skelbimų, reklamų įvairiausių ordinų ir kongregacijų. Bažnyčiose laikomos specialios pamaldos, o katalikiškas mokyklas lanko vienuolių bei seminarijų pašaukimų direktoriai, kiekvienas nušviesdamas dvasinio luomo kilnumą, savo kongregacijos tikslus ir uždavinius. Per mūsų lietuviškas mokyklas pereina irgi tie patys kalbėtojai, kurie kasmet nusivėda būrelį jaunimo į svetimtaučių vienuolijas.

Šiuo metu Amerikoje pašaukimų sąjūdis yra labai gyvas ir metodiškas. Veikia pašaukimų klubai, ruošiamos tam reikalingi šventės ir suvažiavimai, leidžiami laikraščiai ir platinama mintis melstis už pašaukimus. Vis dėlto pagal statistikos duomenis pašaukimai į dvasinį luomą ima kris-

ti, nes Amerikoje katalikiškoje šeimoje vis labiau įsigalinti materialistinė dvasia.

Lietuviuose pašaukimų sąjūdis nebuvo niekada plačiu mastu keliamas. Pats laikas jį pradėti. Šiais laikais nebeužtenka spaudoje skelbimo, kad ta ar ana vienuolija priėmė savo tarpą jaunuolius, norinčius pasišvęsti D'evo tarnybai, bet reikia jau asmeninio kontakto.

Jaunuoliui reikia padėti atskleisti tame jau esantį pašaukimą,

kuris dėl įvairių aplinkybių net paties jaunuolio nėra pažintas. Šio vairo proga būtų gera, kad dauguma lietuvių tikinčiųjų katalikų įsijungtų į pašaukimų sąjūdį maldos būdu. Per maldą išprašomos visos malonės, taigi ir pašaukimo. Pranciškonų vienuolyne Kennebunkporte jau nuo praėjusių metų yra laikomos mišios pirmajais mėnesiais, šeštadieniais prie Marijos, Kunų Karalienės, kad ji sūstų darbininkų į savo Sūnaus plūtį. Reikėtų jungtis visiems kartu maldon.

Lietuvių pranciškonų klirikai kunigų seminarijoje

Dabartinis popiežius neseniai yra pasakęs, kad šimui tėvai turėtų dėti pastangas, kad nors viena savo vaika išaugintų dvasiniam luomui. Pašaukimas yra didelė Dievo dovana, kad tėvai, ant kelių atsiklaupę, turėtų jo savo vaikams prašyti.

Šeima ir yra dirva, kurioje gimsta, auga ir bręsta kunigai ir vienuoliai.

Baigiant norisi priminti ir mūsų jaunimui. Jeigu Dievas ką nors kviečia į savo tarnybą, nereikėtų atmeti to balso,

nes šis luomas neša didelę naudą Tautai ir Bažnyčiai. Būtų skriauda savajai tautai, jeigu neitumei ne į lietuvišką, bet į svetimtaučių vienuoliją.

Savoji tauta turi būti pirmoji prašyti tavo patarnavimo.

Reikėtų prisiminti, jog savi ordina ir kongregacijos turi taip pat kilnius tikslus ir siekimus, kaip ir svetimtaučių. Jeigu turėtume neiškūmų, rašyk kiekvienai mūsų vienuolijai, o ji tau tikrai padės ir patars.

ŽINIOS IŠ BROCKTONO LIETUVIŲ GYVENIMO

Brocktono miestas yra įsikūręs prieš 134 metus. Jis yra 20 mylių į pietus nuo Bostono. Gyventojų — 65,000. Katalikiškų parapijų su gražiomis bažnyčiomis yra 9. Jų tarpe ir šv. Kazimiero lietuvių parapija, kuriai vadovauja prelatas Pr. V. Strakauskas.

Brocktone lietuviai yra susispietę į vieną vietą, kuri yra ir amerikiečių žinoma — "Lithuanian Village" — lietuvių kaimo vardu. Ir iš tikrųjų šioje kolonijoje visos būžnio įstaigos ir klubai yra tik lietuvių. Šiame rajone žydu beveik visai nėra. Yra vienas "singelis" žydas ir tas jau sulietuvinėjęs.

Kada lietuviai pradėjo kurtis?

Į Brocktoną lietuviai pradėjo plaukti maždaug prieš 70 metų. Dar keletas yra užsiliukusių, kurie atvyko maždaug prieš 60 metų. Jų tarpe yra Petras Grigas, kuris daug dalykų atsimena, kaip pirmieji lietuviai atvykę pakėlė daug vargo ir kaip jie stengėsi organizuotis ir burtis į draugijas.

Brocktone lietuvių spėjama yra apie 6000. Ne visi yra organizuoti, bet katalikai yra tamprai susiorganizavę. Turi

Valkataujančių vaikų stovyklos

Be globos likusių ir valkataujančių vaikų Kaune yra. Jiem yra stovykla Gruenvaldo gatvėje priešais Audinių fabriką. Stovykla saugojama; langai užverti geležiniais vėžiais. Ten sukūsimi vaikai, kuriuos sugauna Kaune beelgetaujant. Iš ten vaikai skirstomi į prieglaudas ir pataisos namus. Seniau vaikų pataisos namai buvo Aleksote, buv. Valokaičio ūkyje. Dabar ten yra aviacijos karininkų mokykla. Iš ten vaikų pataisos stovykla perkelta į Šilutę.

Marvelės dvaro prieglaudoje laikomi vaikai, kurių tėvai suimti, o taip pat vaikai, kurių tėvai buvo bolševikų išvežti į Rusiją kilus karui. Lietuvius ir rusus laiko kartu. Marvelėj prie prieglaudos yra ir vidurinė mokykla. Daugumas baigė joje 6 metus atiduodami į amatų mokyklas. I aukštesniausias mokyklas retai kuris leidžiamas.

Beglobių mergaičių prieglauda yra Kaune Ugniagesių gatvėje.

naują bažnyčią ir pradžios mokyklą, kuriai vadovauja Nukryžiuotojo Jėzaus seselės. Mokinų yra 220. Įvesta lietuviškos pamokos kiekvieną dieną po pusvalandį. Trečiadienį lituanistikos pamokos yra nuo 3-4 val. p.p. Lanko 188 mokiniai.

Vienybė yra galybė

Brocktone lietuviai pajėgę įstatyti į miesto tarnybą nemažai savųjų. Štai, turty įkainuotoja yra Julė Jakavonytė, kuri darbuojasi jau virš 25 metų. Ji yra turto įkainuotojų komisijos pirmininkė.

Hipolitas Monkevičius, perėtais metais išrinktas į miesto konsulmanus. Taipgi yra 10 lietuvių policininkų ir 10 ugniagesių.

Adv. Leonardas Tamulevičius — yra namų projektų komisijos narys. Brocktono miesto vienas iš arkitektų yra Edvardas Poškus.

Sudegins mirtgyčius

Brocktoniečiai per 4 metus išmokėjo visas naujos bažnyčios statybos skolas. Paminėti tam istoriškam įvykiui, sekmadienį, balandžio 17, įvyks šauni vakarienė, kurioje bus sudeginti paskolos lakštai. Vakarienės pelnas skiriamas naujos klebonijos statybai.

Naujas vikaras

Prieš porą savaitių šv. Kazimiero parapija susilaukė naujo vikaro — kun. Vincento Valkevičiaus. Jis yra g'mes ir augęs Hudson, Mass. Seminarijoje būdamas vadovavo kliriku chorui. Turi malonų išlavintą balsą ir moka gražiai groti smuiku.

Senoji karta skirstosi

Keturių savaitių laike Brocktone mirė 6 lietuviai. Pereitą savaitę su bažnytinėmis apeigomis palaidoti: Elzbieta Boršienė ir Vladas Petrulis. Gaila pasakyti, kad nevsi buvo užsitarnavę palaidoti su katalikiškomis apeigomis.

Dosniai aukojo

Kazimieriečių klubas, minint Vasario 16, Lietuvos laisvinimo reikalams aukojo \$50. Statant šv. Kazimiero bažnyčią, statybos fondui aukojo \$2,000.

Kazimieriečių draugijos šių metų valdybą sudaro: Viktoras Juzėnas — pirm., T. Milauskas, vicepirm., K. Kaminskas prot. rašt., Robertas Kaminskas — fin. sekr., Just.

Mickevičius — izd. Direktorai: R. Kaminskas, p. Grigaitis ir A. Yaskis. Manageris — A. Peldžius.

Pagerbė

Pereitame Kazimieriečių draugijos susirinkime nariai pagerbė Jurgį Čėsną, kur's nuosirdžiai draugijai dirbo kaip finansų sekretorius virš 26 metų. Jam įteikta \$25.00 dovana.

Baigia išgražinimo darbą

Brocktono veikėjai Aleksandras ir Ona Gureckiai iš šv. Kazimiero par. nupirko Romuvos parką, kurį labai pagražino ir pagerino. Parkas yra didelis ir turi gražią salę šokiams ir įvairiems parengimams. Artėjant vasarai, parkas skubiai išnuomojamas. Norintieji klubai ar draugijos piknikams darža užsisakyti, kreipkitės į Gureckius telefonu: Brockton 8-1775-W arba rašykite Mr. Al. Gureckis, 17 Claremont Ave., Brockton, Mass.

Darbininko jubiliejinis piknikas

LDS 2-ajai kp. vadovaujant, liepos 17 d. Romuvos Parke įvyks jubiliejinis Darbininko piknikas. Šiemet sueina 40 m. kaip įsikūrė laikraštis "Darbininkas." Tą sukaktį paminėti brocktoniečiai ruošia pikniką, į kurį kviečia visus Nauj. Anglijos lietuvius atvykti.

Mirė nepalikęs testamentu

Prieš porą mėnesių mirė Juozas Naujokas. Buvo nevedęs. Velionis buvo kilęs iš Bliuviškių kaimo, Grištubudžio parapijos. Gyveno vienuolienas. Kaimynai rado jį mirusį po keleto dienų. Paliko turto, bet nepaliko testamentu. Jei neatsisauks giminės, turtas liks valstybei. Žmonės sako, kad jis turėjęs seserį, kuri gyvenanti Wilkes-Barre, Pa. Jei atsirastų giminis, prašome kreiptis pas J. Puidoką, 253 Ames St., Brockton, Mass. Jis suteiks platesnių informacijų.

Zvalgaitis

Mielajai mūsų kuopos narei Julijai Jakavonytei, Brocktono miesto asessorių pirmininkei, jos mylimai Mamytei

APOLIONIJAI JAKAVONIENAI.

mirus, nuosirdžią ir gilia užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Brocktono Ateitinkai Sendraugiai

IŠ VISUR

Dr. J. J. Bielskis, Lietuvos konsulas Los Angeles, Calif., dirbęs Prudential apdraudimo kompanijoje, 1956 m. sausio mėn. išeina į pensiją, kartu minėdamas ir savo 65 metų amžiaus sukaktį. Jo atsiminimai spausdinami "Lietuvių Dienų" žurnale. Juos papildęs planuoja išleisti atskirą knygą.

Los Angeles Am. Lietuvių Tarybos vietos skyriaus susirinkimas šaukiamas kovo 26 d. 7 v. parapijos salėje. Bus renkama nauja valdyba ir aptariamai ateities darbai.

Apie kun. Pijū Brazauską, gyvenantį Eugene, Orig., ir einantį vienos ligoninės kapeliono pareigas, gražiai atsiliepia The News-Raview, leidžiamas Roseburg, Ore. Pats laikraščio leidėjas ir redaktorius Charles V. Stanton, suleidamas ligoninėje, susitiko su kun. P. Brazausku ir aprašo jį, kaip jis maloniai patarnauja visiems sergantiems. Taip pat pažymi, kad jis lietuvis DP, kurio visi artimieji esą išvežti į Rusijos vergų stovyklas. Redaktorių pažymi, kad kun. P. Brazauskas ir gražiai piešia.

Austrijos liet. bendruomenė persitvarkė. Dabar pirminku yra — Mgr. Kl. Razminas, izd. — kun. K. Kuzminskas ir sekr. M. Krikštanavičius.

Kajetonas Čeginskas Strasboure, Laisvosios Europos kolegijoje ruošia disertaciją apie lietuvių tautinį atgimimą.

Laisvosios Europos Kolegija Strasboure nuo atnaujinčių mokslo metų (liepos 1) numatoma likviduoti ir palikti tik trijų mėnesių vasaros kursus.

Prof. Zenonas Ivinskis balandžio mėn. iš Romos vyks į Vokietiją, kur dalyvaus Baltų Instituto posėdyje. Numatoma, kad jis bus išrinktas Instituto pirmininku ir dėl to metus gyvens Vokietijoje, Bonnoje.

Argentinoje Villa Del Dique, Kordobos kaunuose, buvo surengtos dvi jaunimo stovyklos. Pirmoji skirta specialiai mergaitėms, antroji — berniukams.

Apolonija Jakavonienė, gyv. Brockton, Mass., 240 Field St., 77 metų amžiaus, likusi iš Dzūkijos, mirė kovo 18 d. Nuliūdime paliko sūnų Kazį ir keturias dukteris — Juliją, Mariją, Virginiją ir Aliutę Palaidota iš šv. Kazimiero bažnyčios Brocktono kapinėse.

Liet. Bibliografijos tarnyba 1954 m. suregistravo 178 knygas bei brošiūras, iš jų Amerikoje išleista 118, Kanadoje ir Vokietijoje po 10, Australijoje — 9, Anglijoje ir Argentinoje — 7. Daugiausia išleista literatūros veikalų — 43. Visuomenės mokslo reikalams skirtos 39 knygos ir knygelės, bendrybės — 28, religinių knygų — 27, meno 16, kitų skyrių mažiau. 1950 m. buvo išleista 141, 1951—164, 1952—190.

REIKALINGAS lietuviškai parapijai pastovus vargonininkas, gerai nusimanąs savo darbą; kartu prižiūrėtų bažnyčią. Kreiptis į "Darbininko" administraciją.

Lietuvių pranciškonų auklėtiniai kolegijoje.

lėšų ir jėgų viską iš naujo pradėti.

O kiek gi pasiūsimė į Lietuvą apaštalių, kiek gi padėsime atstatyti v.są, kas bus sugriauta? Ramūnamės, jog sugrįš kunigai, kurių čia neturi parapijų, vienuolių galės važiuoti. Tačiau, ar jau užteks? Jeigu tremtis užtruks dar ilgesnį laiką, kaip smarkiai prarėtės ir šjūjų skaičius.

Jau dabar visu rimtumu turim ruošti kunigus, vienuolius ir seseles netikėtai tremčiai, bet ir išlaisvintai Lietuvai.

Tremtis nėra palanki pašaukimam į dvasinį luomą. Šiandieną lietuviuose toks pašaukimas yra retas dalykas. Labai greitai galėtume suskačiuoti, kiek per paskutiniuosius 10 metų jaunimo įstojo į seminarijas ir į lietuviškus vienuolynus. Šv. Kazimiero kolegija Romoje, kuri ex officio ruošia kunigus Lietuvai, neturi daug klirikų sutelkusi. Tremties lietuviškieji vienuolynai daugumoje remiasi iš tėvynės atvykusiais nariais. Lietuvoje veikę kapucinų ir dominikonų ordina iki šiol čia nėsudare dar savo lietuviškų vienetų. Saleziečiams įkūrus Italijoje gimnaziją, reik'a tikėtis, jog jie susilauks kiek didesnio skaičiaus ir į savo kongregaciją pašaukimų.

So. Bostono lietuvių parapijos mokyklos mokinės procesijoje vaizduoja savo mokytojas — Nukryžiuotojo Jėzaus seseris.

LAZDOS KITAS GALAS

Užtikau viename laikraštyje nusiskundimą, kad mūsų yra žmonių, kurie "oponento atstovaujama mintį... panaudoja prieš oponentą." Tai esanti "pikta demagogija", nesąžiningas, neetiškas, net nekrikščioniškas dalykas.

Susidomėjau aš tuo baisy dalyku ir ėmiau būkštauti, kad kartais pats nepasielgiau demagogiškai ir nebūčiau ant lauzo sudegintas, kaip tame laikraštyje irgi parašyta. Pradėjau tad visų teirautis, kaip čia yra ir kaip man šisaisaugoti tos nelaimės.

Vėnas iš daugumos mano pažįstamų, kuris buvo jau daug vietų apkeliavęs, pradedant Bostonu ir bagiant Chicago, neaiškiai man dalykus išdėstė paprasta liaudine kalba.

— Žiūrėk, — dėstė jis man — tu, sakysime, dėl ko nors susiginčijai su kuo nors. Tai tavo oponentas. Besiginčijant jis nusigrėbia lazdos ar kurio kito daikto ir ima tau šonus vanoti. Neapsikentęs tu griebi iš jo rankų tą pagaikštį ir kerti atgalios. Ar žinai, ką darai? Elgiesi nesąžiningai ir neetiški. Turi žinoti, kad etikos įstatymai reikalauja nesąsavinti svetimo nei jaučio, nei moters; taigi, nei pagalio, nei kieno atstovaujamos minties. O tu imi ir nesavą daiktą panaudoji prieš šį savininką, dar jį apkuldamas. Etiskiau pasielgtum, jei pabėgtum kiek į šalį ir susirastum savą pagaikštį. Tada jau galėtum kaptis kaip lygus su lygiu. Bet a t i m t i iš kito rankų įrankį — tai nekrikščioniška.

— Bet čia dar ne viskas. — aiškino jis man toliau. — Kai tą pačią lazda atsuki prieš savo priešininką arba oponentą, tu pasielgi dar ir demagogiškai. Negali taip daryti, nes demagogiškai elgiesi tik tie, kurie yra iš liaudies. Jie vadinami liaudies vadais, graikiškai tariant, demagogais. O turi žinoti, kad liaudyje, ypač kaime, kai kas suspeša nepaiso, kam kuolas priklauso. Jei tiktai ji nugriebia, kad ir iš priešininko rankų, tvofa kito kitam per viršugalvį be jokios atdaros. Tai yra ne žmoniška. Tu taip demagogiškai negali daryti, jei esi iš anšviestu žmonių. Žmoniškumas reikalauja kita pagerbti: leisti jam nekliudomai taisyti tau per atsis ir tylėti. Tai yra ne tiktai krikščioniška, bet ir demokratiška, nes gauni lygiai per abi puses. Ar dabar jau aišku, ką darai, kai viso to nepaisydami ir save gndamas oponento atstovaujama mintį atsuki prieš jį patį?

Man buvo tik tiek aišku, kad reikia būti apdairiam besiginčijant ir lengvai nesivaičyti lazdomis ar mintimis, kad pats negautum atgalios; vadinaisi, nesakyk ir nerašyk to, ką kitas prieš tave gali atsukti. Tai nebus nežmoniška, nes bus logiška.

Žv. BePestogis

SVEIKINAM Velyku švenčių progą — sako šios dvi našlaitės, priglautos našlaitių prieglaudoje (Baby Village), Mooseheart, Ill.

Čiurlionio ansamblio ir muzik. Mikulskio pagerbimo reikalai

Brangūs tautiečiai!

Tarp pačių d'žiujų dvasinų turtu, kuriuos iš tėvynės išsi-vežėme į platuį pasaulį,

yra lietuviška mūsų daina.

Ji išaugo iš tautos širdies, širdžiai daugiausia ir kalba. Lietuvis su daina gimsta; su ja ir toliau nebesiskiria — ir žaidžia, ir darbą darba, liūd ir džiaugiasi, myli ir vargsta, į karą žygiuoja ir į tremtį ke- liauja...

Šitaip tapome dainininkų tauta savo pačių dvasios paguodai ir svetimųjų pagarbai bei nuostabai.

Lietuviškos dainos kelią pasirinko ir mūsų Čiurlionio ansamblis. Gimęs Lietuvos sostinėje Vilniuje, jis surinko Lietuvos laukų ir lankų, kalnelių ir skardžių aidus ir juos per tremtį atsivežė čia, į laisvąją Ameriką. Jau penkiolika metų, kaip taisy aidais ir patys čiurlioniečiai gyvena, ir mums apie mūsų tėvynę kalba.

Su Čiurlionio ansambliu savo gyvenimą suliejo jo meno vadovas muzikas Alf. Mikulskis.

Paminėkim Steigiamojo Seimo sukaktį

CLEVELAND, OHIO

Šiemet sukanka 35 metai, kai 1920 m. balandžio 14—16 d. visuotiniu, tiesioginiu, lygiu ir slaptu balsavimu Lietuva išsirikino savo Steigiamąjį Seimą. Tai buvo didelės reikšmės įvykis nepriklausomam gyvenimui prisiėlusios mūsų valstybės istorijoje. Jis rodė, kad savo krašte jau mes patys esame šeiminingai. Gegužės 15 d. susirinkęs pirmojo posėdžio, Steigiamasis Seimas visais balsais patvirtino Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymą ir nustatė, kad ji bus demokratinė respublika. Iš didžiųjų ju darbų reikia paminėti valstybės konstitucijos priėmimą (1922 rugpjūčio 1), žemės reformos įstatymą (1922 kovo 29), lito valutos įvedimą (1922 rugpjūčio 16) ir kt.

Gyvenimas rodo, kad šios rūšies sukaktį nėra kam mīnėti: (pvz. ir Steigiamojo Sei-

mo 30 metų sukaktis praėjo be reikiamo atgarsio). Altui to neleidžia jo "neutralumo" linija, iš bendruomenės "politika" išimta, tad pro politinius praeities įvykius taip ir stengiamės "nesusitepe" pralsti. O žala didelė: neišnaudojamos politinio ir pilietinio auklėjimo progos.

Tad kai dairais, kas galėtų kad ir Steigiamojo Seimo sukakties minėjimo iniciatyvos imtis, sustoji prie mūsų politinių partijų (jų skyrų). Jos tokų didesnių užsimojimų dabar nebeperodo, tad krūvon susidėjusios, galėtų bent valstybinio gyvenimo įvykius mūsų visuomenę reikšmingiau pristatyti. Tada tų įvykių šiemet būtų Seimo sukakties platesniu mastu paminėjimas.

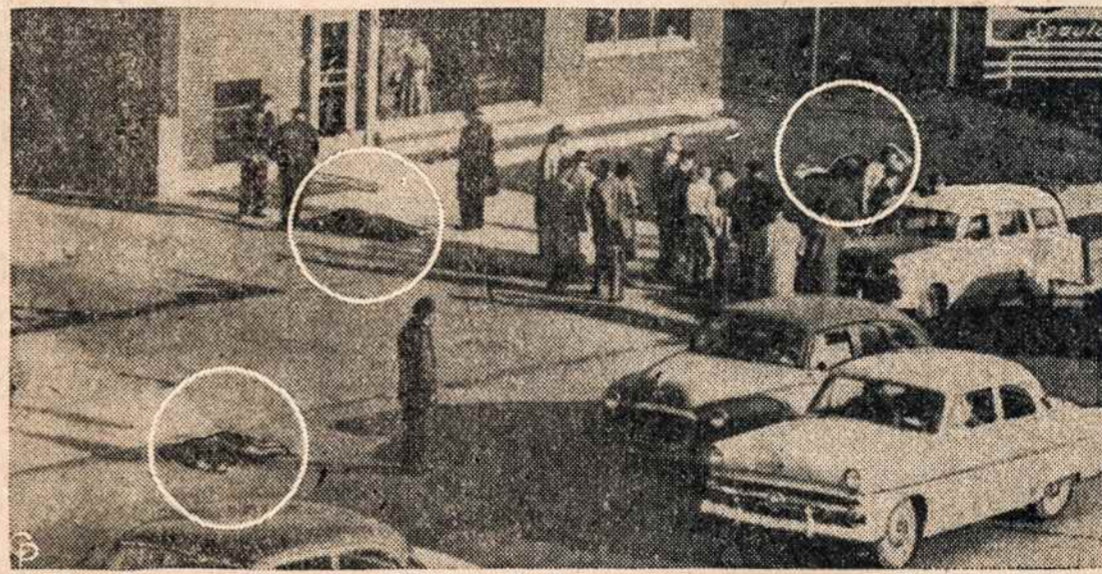
Lituanistinės vėsk. Valančiaus mokyklos vakaras įvyks balandžio 16 d. 6 val. vak. šv. Jurgio parapijos salėje. Bus duota įdomi programa, atliekama Clevelando scenos mėgėjų ir pačių mokinių. Režisuoja akt. Ignas Gatautis. Bus taip pat bufetas, šokiai, loterija. Mūsų visuomenė kviečiama jau iš anksto šį vakarą skirti lituanistinei mokyklai ji laukia mūsų dėmesio ir paramos.

Bendruomenės parengimų kalendorių yra registruotos apygardinės jaunių krepšinio pirmenybės, kurios įvyks balandžio 23—24 d. St. Clair Recreation Center patalpose. Rengia apygardos komitetas. St. B.

juotumo turės priklausyti, kad šita lietuviško kultūrinio įvykio šventė praeitų su ta nuotaika, kurią turi sukurti visų mūsų dėkingumo ir teisingo įvertinimo jausmai.

Bet vien to turėtų būti permaža. Iškilmės praeis, ir jų atsiminimus laikas ir gyvenimo srovė dildys. O jos turėtų palikti ką nors pastovesnio. Visų pirma tad sudarykime kūrybiniam Čiurlionio ansambliui darbu sąlygas. Ansamblis jau yra ne vieno Clevelando, bet visų JAV lietuvių vertybė. O jis neturi net vietos savo repeticijoms. Todėl antpašis mūsų prašymas: kiekvienas savo ištekliu, nors ir kukliu, prisidėkim prie kultūrinio Čiurlionio ansamblio namų išsigijimo.

Ir dabar jubilatai yra verti leidinio — monografijos, vaizduojančios jų kūrybinį kelią, darbą, jų siekimus, sunkumus ir laimėjimus. Pagaliau išleiskime naujas plokšteles su ansamblio dainomis, palydimomis simfoninio orkestro, kad lietuviška daina atsiskleistų visa savo didybe ir grožiu. Ir čia reikia visų mūsų piniginės paramos.

BUFFALO mieste automobilis užsuko ant saligatvio ir 3 vaikus užmušė, o du sužeidė. Šoferis, siringes nuomario liga, buvo paleides vairą iš rankų.

Šv. KAZIMIERO MINĖJIMAS PITTSBURGH, PA.

Šiemet, kaip ir kiekvienais metais, vyčiai gražiai atšventė savo globėjų šv. Kazimiero dieną. Kovo 6 po iškilmingų mišių ir bendros komunjijos minėjimas buvo praturtintas iškilmingu posėdžiu Royal York viešbutyje. Posėdžio metu dienos tema kalbėjo kun. Plantas ir kun. V. Karaveckas. Ta pačia progą daugelį vyčių vuvo įteikti antrojo ir trečiojo ordino laipsniai. Posėdžiui vadovavo buvęs vyčių Pittsburgho apskrit. pirmininkas Vytautas Jucevičius.

Audra apgrėvė bažnyčią. Prieš ketletą dienų audra apardė šv. Kazimiero bažnyčios bokštą. Padaryta nemažai nuostolių.

Kun. V. Karaveckas, pittsburgiečiams žinomas kaip puikus pamokslininkas ir

Bendruomenės Balso vakaras

PHILADELPHIA, PA.

Philadelphijos Lietuvių Bendruomenės radijo pusvalandis, Bendruomenės Balsas, minėjo dviejų metų veiklos sukaktį. Jeigu pernai vienu metu minėjimas buvo plačiosios lietuvių masės Philadelphijoje beveik nepastebėtas, o į rengiamą grajų pobūvį atsilankė visai nedaug pasiryžėlių, tai šiemet atsilankė, galima drąsiai sakyti, visa Philadelphia. Žinoma, ir programa buvo kitaip tvarkinga, ilgiau buvo ruošta, tačiau negalima nepastebėti fakto, kad B.B. yra Philadelphiai išpopuliarėjęs ir daug daugiau klausomas.

Pats vakaras prasidėjo šv. Kazimiero parapijos salėje drama "Aušros sūnūs". Drama suvaidino iš New Yorko atvykusi New Yorko dramos mėgėjų grupė, režisierius — dramos aktorius Vitalis Zukauskas. Philadelphiečiams tai buvo staigmena — tokio pajėgumo spektaklis čia pas mus lankėsi pirmą kartą. Kad ir nevisi aktoriai išėję iš mėgėjiško vektorio, tačiau publika patį vaidinimą gražiai priėmė dėl pačių grajų pastangų

Kreipiamės į visus, kurie tik jautrūs tėvynės Lietuvos dainai. Gerai žinome, kad Čiurlionio ansamblis turi nemažą ir savo draugų bei bičiulių. Tegu šios sukaktys būna viena iš geriausių progų naujiems konkrečioms kultūrinėms mūsų laimėjimams! Todėl jautriai ir atsiliepkime visi!

Komitetas Čiurlionio ansamblio ir muziko Mikulskio sukaktims minėti

P. J. Žūrys — pirmininkas, V. Alseika, A. Augustinavičienė, St. Barzdukas, V. A. Brazul's, J. Chmieliauskas, dr. Ad. Damašius, J. F. Daugėla, B. Gaidžiūnas, Edv. Karnėnas, K. S. Karpus, A. Laikūnas, J. Liudzius, Edv. Malcanas, J. P. Nasvytis, Iz. Samas, J. Stanškis, J. Stempuzis, dr. M. Vaitėnas, J. Virbalis — nariai. Clevelandas, 1955 m. kovo 4 d.

parodyti tikrai gero lygio dramą.

Po vaidinimo apatinėje salėje įvyko kukl' vakarėnė ir trumpas B.B. sukaktuvių paminėjimas. Buvo sveikinimų žodžių ir raštų, o dabar dirbantems redaktoriams ir bendradarbiams buvo įtiktos kuklios dovanėlės — knygos, nors simboliškai išreškiančios L.B. valdybos padėką už be atlyginimo dirbamą darbą. Po trumpos oficialiosios dalies buvo traukiami loterijos laimėjimai.

Pačią vakarėnę užbaigė dramos aktorius V. Zukauskas, nušviesdamas iš juokingosios pusės B.B. iškūrimą ir veiklą, taip pat paskaitydamas poemą apie Mr. Tony Krūk ir galop šu visa publika sudainuodamas naujos mados "Ramtadrilla-lia-lia."

Philadelphijos lietuvių Bendruomenės Balsas įsisteigė prieš pora metų, turėdamas tikslą duoti nors kelias minutes kas savaitė vad. kultūrinės dalies, ne vien tik skelbimų, nors ir skelbimai būtinai reikalingi finansškai išlaikyti. Pirmoji 10 min. programa buvo pradėta a.a. Antano Dziuko radijo valandoje iš stoties WTEL. Pats pirmasis tos programos redaktorius ir pranešėjas buvo K. Ostrauskas. Paskiau, daugiausia veiklojo kun. St. Rallos pastangomis, buvo gautas pusvalandis stotyje WDAS, ir pirmieji redak-

toriai buvo: K. Ostrauskas, A. Gaigalas, B. Raugas, prof. A. Salys, prof. Puzinas, V. Volertas. Vėliau, aplinkybėmis veikiant, redaktorių sąrašas keitėsi, ir dabartinių metu yra redaktoriais: J. Janulaitis, K. Kazlauskas, A. Klimas, V. Muraškauskas, B. Raugas, A. Šileika, J. Sklada'tis. Dažnai pranešinėjančią talkina M. Raugienė ir D. Cepulytė.

Redaktorių kolektyvo pirmininkas dabar yra B. Raugas, o plokšteles ir archyvą labai rūpestingai tvarko V. Muraškauskas.

Jau antri metai veikia radijo rėmėjų klubas, kuris daug prisidėjo prie išlaikymo pačios valandėlės, kai jau grėsė jai mirties pavojus dėl finansinių sunkumų. Radijo rėmėjų klubo tikrieji nariai moka po 6 dolerius į metus, ruošia parengimus ir pan.

Daug asmenų prisidėjo savo visokeriopai talka prie valandėlės lygio išlaikymo. Operos solistė J. Augaitė jau ketletą kartų yra dainavusi įvairiomis progomis šioje programoje, taip pat ir jos mokinės: J. Vaskienė ir A. Gaigalaitė. Įvairiomis progomis taip pat yra kalbėję dr. V. Macūnas, dr. A. Vasiliauskas-Vasyš, dr. J. Puzinas, ir daug kitų, svečių ir vietinių veikėjų.

Beveik kiekvienas Philadelphijos ir pačios apylinkės lietuvių laukia 3:30 p.p. kiekvieną sekmadienį, kai prabyla B. B. Tad tenka tik palinkėti, kad stiprėtų ir tobulėtų. ak

[KURTA BENDRUOMENĖS APYLINKĖ

Paterson, N. J. Kovo 13 d. Piliiečių klubo salėje įvyko vietos ir apylinkės lietuvių susirinkimas, kurį sušaukė Vasario 16 rengti komitetas. Šiame susirinkime gimė Amerikos Lietuvių Bendruomenės Paterson apylinkė. Susirinkimą atidarė K-to pirm. Antanas Gudonis ir paaikšino, kad Vasario 16 Lietuvai laisvinti

aukų surinkta 761 dol. 19 ct., iš kurių 700 dol. jau išsiusta Altui ir gautas pakvitavimas. Perskaitė grajų Alto sekr. dr. P. Grigaičio padėkos laiška. Paaikšino, kad 61 dol. 19 ct. dar neišsiusta, nes gal bus dar apmokėtinų sąskaitų.

Susirinkimui vadovauti buvo išrinkta A. Gudonis — pirm., A. Masonis — vicepirm. ir J. Jasys — sekr.

Loko pirm. prelatas J. Balkūnas labai įtikinčiai išaiškino Amerikos Lietuvių Bendruomenės tikslus ir jos būtinumą. Amerikos lietuviai yra labai daug pasidaravę Lietuvai padėti ir lietuvių išlaikyti. Mūsų tėvų žemę okupavus ir ten lietuvius žiauriai naikinant, lietuviai išėjijoj turi visi be pažiūrų skirtumo organizuotis, kad lietuvių būtų išsaugota. Kituose kraštuose vieningai lietuviai susiorganizavo į bendruomenes tam reikalui. Tik Amerikos lietuviams — tam vyresniajam broliui — dar vis nesiseka tinkamai susiorganizuoti, susijungti. Vyresniysis brolis čia turėtų būti kitiems pavyzdys. Jeigu mes neužmiršime tarpusavio nesutarimų ir pažiūrų skirtumų ir išsijungime iš kovos dėl lietuvių išlaikymo, tai lietuvių tautos dienos

(Nukelta į 7 p.)

Chicago, Ill.

TELEPHONE:
DEARBORN 2-0819
TO PLACE
HELP WANTED ADS.
ASK FOR AD TAKER

BUSS. OPPORTUNITY

PARDUODAMAS RESTORANAS
Biznis išbėgėjęs, pulkioj vietoj, geras įrengimas. Dėl ligos atiduoda su nuostoliais.

3525 S. HALSTED ST.
Virginia 7-8537.

PRISIMINTI pirmajai šv. Komunijai, Graduation, vestuvių ar kokio kito svarbaus įvykio,
NUSIFOTOGRAFUOKITE PAS

Rapolą Kruchą
FOTOGRAFIJŲ STUDIJOJ

65-23 GRAND AVE. MASPETH 78, N. Y.

Tel. DAVenport 6-2010

42 metų patyrimas užtikrina patenkinimą.

Studija atdara kasdien, išskyrus penktadienius

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGOS
AMERIKA, LYS ORGANIZACIJOS LIETUVIŲ ŽINIAS
660 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJENOS

Antrasis Krikšč. Dem. Sąjungos kongresas

Vidur'o Europos Krikščionių Demokratų Sąjunga, kurioje yra susibūrę Lietuvos, Latvijos, Lenkijos, Čekoslovakijos, Vengrijos ir Jugoslavijos krikščionių demokratų egziliatai, balandžio 15-17 d'onomis New York'e organizuoja savo II-ji platų kongresą.

Pirmasis kongresas įvyko 1953 m. kovo 13-15 d'onomis ir praėjo su dideliu pasisekimu. To kongreso metu Sąjungą sveikino JAV prezidentas D. Eisenhower's, F. F. Dulles, kardinolas Spellmanas, c'le senatorių, kongresmanų ir k'iti labai įtakingi asmenys. Iš Europos buvo gauti sveikinimai iš K. Adenauerio, A. de Gasperi, R. Schuman, G. Bidault, Dr. von Brentano, P. van Zee-land ir kt. Tikimasi, kad ir II-sis kongresas bus sėkmingas.

Sąjungos garbės prezidento nariais jau sutiko būti: P. van Zeeland, Vokietijos Bundestago pirm. Dr. Gerstenmeyer, Krikščionių Demokratų Internacionalo pirm. A. E. de Schryver ir Internacionalo generalinis sekretorius R. Richet. Laukiama dar daugiau sutikimų.

Kongreso metu bus platus vakaras, tema: "Laisvė, kaip

neatsikiriama sąlyga pastoviai taikai". Diskusijų vakaro moderatoriumi sutiko būti plačiai žinomas Hunter College prezidentas prof. G. Schuster (neseniai išleides knygą apie Bažnyčios būklę pavergtuose kraštuose), "New York Herald Tribune" prezidentas O. Reid, žymūs JAV žurnalistai ir radijo komentatoriai J. Cogley, H. Flannery ir kt.

New Jersey gubernatorius R. B. Meyner sutiko Sąjungos delegaciją balandžio 17 d. priimti savo programos televizijoje metu.

Pasiruošimo darbai eina visu tempu. Kiekviena Sąjungoje dalyvaujanti tauta kongrese turės 15 narių delegaciją. Ir lietuvių delegacija jau baigiama formuoti. Taip pat kviečiama visa eilė svečių. —1.

LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAM

Po \$20 — P. Va'nauskas, Starkus ir A. Macel'iai.

Po \$10—Liet. Pil. klubas Brooklyne, Liet. Pil. klubas Maspeth, P. Montv'ila, J. Auden'as, J. Kanauka, V. Sidzi'kauskas, Tėv. Pranciškoniai, Kaseras, Voko.

Po \$7 — Šalkauskas, L. ir F. Rajauskai.

Po \$5—Zabielskis, R. Rumbaitis, S. Apolenskas, Liet. Sporto klubas, K. J. Krušinskas, J. Andriulaitis, P. Naujokaitis, Alb. Kynastas, J. Baltaitis, Mag. Karpavičius, S. Bredes, Jr., K. Savickas, A. V. Stašinskas, V. L. Kopas, A. J. Mažeika, Makuškas, P. Lukoševičius, Šlipas, Rastenis, Norvila, V. Česnavičius, kun. J. Aleksiu'nas, V. Sruogis, X. Y., Kun. V. Pikturna, Kun. A. Račkauskas, Kun. Parancevičius, V. Stasiukynas, M. Gražinytė, Kazilionis, Sniečka, Gražirenienė, Bandzis, Dr. A. Vibeita, B. Rapečka, Kazakevičienė, Palionienė, Trakevičius, V. Kalvelis, Gurinskas, V. Žukas, P. Janulevičius, E. Končiūtė, Gudelis, Ed. Garla, Rimavičius, P. Klonis, B. Spudienė, Mačionis, Kazailis, H. Davelis, Suviezdis, X.Y.Z., A. Va'ietiekūnas, Dičmonas, Navickis, Barčauskas, Vaišnoraitė, B. Giržadas, Vl. Viliamas, Vizbaras, Ūselis, Senskevičiūtė, Birucra, J. M. Garunskis, Žukas, V. Norvaišaitė, Kairiai.

Po \$4—Bendorius, A. Krivickas, Radzevičius.

Po \$3 — J. Očikas, J. Strazdas, V. Gudelis, J. Landbergis, Kanauka, Krisčiūnas, Kun. V. Dabušis, M. Sutkevičius, Kaudas, Očietienė, Jasaitis, Baranauskas, K. Vaškys, J. Žukas, Tercijonienė, Maldutis, Andriūška, Ridiškis, Kun. J. Petrėnas, Vl. Ivonis ir J. ir G. Lukoševičiai.

Kiti aukojo po mažiau. Minėjimui rengti komitetas visiems nuoširdžiai dėkoja.

Maironio Mokyklos Tėvų Komitetas nuoširdžiai dėkoja ALB New York'o apygardos I Apylinkės Valdybai už suteiktą mokyklai piniginę paramą. Šiuo kilniu darbu pabrėžta lietuviškosios mokyklos didelė reikšmė lietuvių išlaikymui. Komitetas linki dosniems aukotojams daug sėkmės.

Maironio Mokyklos Tėvų Komitetas

Šv. PATRIKO PARADE New York'e dalyvavo apie 200.000 airių ir apie vienas milijonas stebėtojų. Vienas iš jų, 2 metų, labiau susidomėjęs pieno bonka negu pražygiuojančiais "pingvinais."

"DARBININKO" RĖMĖJAI

Po \$5.00

J. Kontautas — Passaic, N. J.

Po \$4.00

Dr. S. Petrauskas, E. Čižauskienė, Elizabeth, N. J.; L. Shushys — Highland Park, N. J.; Z. Pocius — Roslindale, Mass.; D. Janusaitė — So. Boston, Mass.; K. Galchus — Maspeth 78, N. Y.

Po \$3.50

P. Miltenis, Brooklyn, N.Y.

Po \$2.50

Pr. Gražys, J. Rajeckas, S. Ramoškienė, L. Matthews — Brooklyn; J. Bruzgis, L. Mičhaelytė — Waterbury; M. Stankevich — E. Hartford; J. Čelkus — Hamilton, Ont. Canada; J. Krasnis — Bellmore, J. P. Machulis — Woodhaven; A. Jarmalavičius — W. Lynn; F. Saranka — Paterson, N. J.

Po \$1.50

A. Nadzeika, R. Vaičiulis — Brooklyn.

Po \$1.00

Iš N. Y. valst.: S. Barakauskas, P. Stravinskis, J. Veršelis, R. Kepenis, P. Jankus, A. Sniečkus, J. Kundrotas, K. Margaitis, Dr. B. Radzivanas, A. Kub'lius, A. Zelvīs — Brooklyn; M. Aleksandravičius, O. Grabauskas, A. Kisielis — Amsterdam; T. Brazilaski, J. Dailydė, V. Mačiokas — Woodhaven; J. Kivytytė, E. Revukas — Maspeth; V. Kadišlepė — Ridgeood; V. Stašinskas — New York.

Iš Mass. valst.: J. Bogušis, U. Šaduikis, K. Arlauskas, A. M. Dauris, Vl. Šalvončikas, J. Brazauskas, L. B. Volmerytė, J. Venckus, P. Svilas, M. Norvaišienė—So. Boston; Dr. V. K. Boderick, A. Januška, A. Sangaila—Dorchester; V. Klevis. A. Kvaracijienė, M. Yakovonis — Brockton; K. Gedrim — Brighton; J. Okulavičius — Norwood; A. Baronas

Elizabeth, N. J.

Kovo 26 d. 9 v. ryto liet. parapijos bažnyčioje bus gedulingos pamaldos už kun. Pr. Vasiliauską, mirusį kovo 16 Chicagoje.

—W. Roxbury; A. Petkevich—Collinsdale; J. Taparuskas—Lawrence; V. Baršas—Worcester.

Iš Conn. valst.: B. Jakubauskas, K. Valuckas, E. Labutis, A. Krivinskas, V. Malinauskas—Waterbury; S. Zdanis — Oakville; J. Manikas — Hartford; J. Motejunas—Manchester; M. Stokna—Water-town; L. Radzwillas—Bridgeport.

Iš N. J. valst.: T. C. Žvirblis, O. P. — Jersey City; A. Bilaitis, T. M. Grybas—Kearny; J. Sprainaitis — Paterson; P. Juskis, K. Vagonis—Elizabeth.

Iš Pa. valst.: J. Sodusky — Mahanoy City; A. Krapavičius, K. J. Stravinskis—Pittsburgh; J. Burba — Bridgeville; J. Konitsky — St. Clair; A. Zaliaduonis — Homestead Park; F. Uničis — Tremont; L. Ginkiewicz — Philadelphia.

Iš kitų vietų: G. Bakaitis, Glugods, P. Ambrasas — Cleveland; A. Navalenzas — Lorain; A. Barčauskas, M. Šimkus — Baltimore; A. A. Avižinis — Providence; K. Žižiūnas — Montreal, Canada; J. Paukštaitis—Omaha, Nebr.

Po \$0.50
J. Adomėlis, V. Urbonas, V. Lugminas, J. Shurkus, P. Laurinaitis—Waterbury; A. Paulauskas — J. Šimkienė—So. Boston; S. Mayauskis—Dixen-ville; J. Anusauskas—Bridgeport; J. Morkienė—Manchester; M. Miliauskienė—Brockton; A. Butkus, V. Masilionis Brooklyn; V. Beganskas — Woodhaven.

Nuoširdžiai dėkingi
T.T. PRANCIŠKONAI,
Darbininko leidėjai

SCHOLES BAKING, Inc.
V. Lukas — vedėjas
582 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

Lietuviška duona — geriausia duona. Mes kepame duonas, pyragus ir pyragaičius pagal visu skonį. Tortal, ypatingai pyragal vestuvėms, krikštynoms ir kitokiams išskilingoms progoms. Užsakymai išpildomi kogeriausiai. Išvežiojame į krautus privačius namus.

Tel. Applegate 7-0349
TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
B A N G A
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

BOSTONO ŽINIOS

Prisimins Vilniaus universitetą

Ryšium su Vilniaus universiteto 375 metų sukaktimi, Vilniaus Krašto Sąjungos Bostono skyrius kovo 27, sekmadienį, Tautinės Sąjungos namuose (484 E. 4th Street) rengia minėjimą. Minėjimas prasidės 5 val. po pietų. S. Sužiedėlis kalbės apie Vilniaus universiteto praeitį, adv. A. Juknevičius — apie Vilniaus universitetą lenkų laikais ir prof. Ig. Končius — apie Vilniaus universitetą, Lietuvai atgavus savo sostinę. Minėjimo dalyje poetas St. Santvaras skaitys savo kūrybos, o Bostono lietuvių dramos mėgėjų K. Baranauskas ir I. Nikolskytė deklamuos. Bostono lietuvių visuomenė maloniai prašoma dalyvauti.

40 VALANDŲ PAMALDOS

Šv. Petro bažnyčioje kovo mėn. 25, 26 ir 27 d.d. vyks 40 valandų šv. Sakramento adoracija š'a tvarka:

Pentadienis, kovo 25 d.

8 val. mišios, kurių metu išstatomas šv. Sakramentas; 11 val. N. Anglijos lietuvių kunigų šv. valanda; 1 val. paparinės mokyklos mokinių šv. valanda; 7:30 v. v. mišparai, pamokslą sakys prel. Pr. Strakauskas.

Šeštadienis, kovo 26 d.

5 val. mišios ir išstatomas šv. Sakramentas adoracijai; 9 val. mišios, pamokslą pasakys kun. V. Martinkus; 7:30 v.v. mišparai ir prel. Pr. Juro pamokslas.

Sekmadenis, kovo 27 d.

5 val. išstatomas šv. Sakramentas adoracijai. Mišios bus paprasta sekmadenio tvarka: 7, 8, 9, 10 ir 11:30 val.; 3 val. mišparai, pamokslas prel. A. Vasio, procesija ir atlaidų užbaigimas.

PAKEIS RADIO STOTĮ

Antanas Knežys, kuris ligi dabar šeštadieniais veda lietuvių radijo programą, nuo kovo mėn. 27 d. ją perkels į naują stotį— WHIL, Medford, 1430 kilocycles. Programa dabar bus transliuojama sekmadieniais, nuo 11 val. iki 12 v. diena. Naujoji stotis yra 1000 vatų galingumo ir bus plačiau girdima. Senoji buvo tik 250 vatų.

Rinks seną popierių

Senas popierius arkivyskupo labdaros fondui šv. Petro parapijoje bus surenkamas balandžio 20 d. Popierių reikia sumesti į klebonijos garažą arba prie parapijos salės E. 7-ta gatvė.

Kursai skautų vadovams

Jaunesniųjų skautų vadovų kursai bus Bostono kovo 26 ir 27. Kursai vyks šv. Petro mokyklos patalose, Flaherty Way. Pradedami kovo 26 d. 1:30 val. p.p. malda ir kun. J. Klimo pašnekesiu religinėm temom. Paskaitas skaitys A. Banevičius, A. Matonis, L. Čepienė, prof. I. Končius, A. Bričkus, Vyt. Strolia, Vyt. Čepas, M. Manomaitis, R. Mieželis ir rež. A. Gustaitienė. Kursantai sekmadienyje, kovo 27 d., 8 val. ryto dalyvaus mišiose už skautininką a.a. kun. Vaclova Šarką, ir 3 val. p. p. šv. Petro parapijos 40 val. atlaidų užbaigimo pamaldose.

Tonikas viduriam

Čia yra naminė gyduolė: mišinys šaknų, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuo šių ligų: skilvio nevirkškinimo, inkstų (kidneys), odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių luosavimo, puslės ligų, širdies supykimo, šturpuliavimo, persalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja \$4.00.

Alexander's Co.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

JANET, 5 m. mergaitė, jau gali paeiti. Ji gydoma iš Easter Sea! vaiaus surinktų lėšų. Aukokite paralyžiuotiems vaikams gydyti!

IŠVYKSTANT ilgoms gastrolėms, esame priversti parduoti gerai įrengtą maisto krautuvę ir mėsinę su gausia klientūra. Labai pageidautume lietuvių pirkėjo.
Kreiptis:
256 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT. BELECKAS, savininkas
Baras, SALE vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

BALF 100-SIS SKYRIUS NEW YORKE
minėdamas savo veiklos dešimtmetį,
1955 M. KOVO MĖN. 27 D. 5 VAL. VAK.
Apreiškimo parapijos salėje rengia
LITERATŪROS - MENO VAKARĄ
PROGRAMOJE —
PROF. J. BRAZAIČIO žodis, New York'o apylinkėje gyvenančių rašytojų kūryba, LINDENO MOTERŲ DAINOS ANSAMBLIS.
Visi maloniai kviečiami dalyvauti!